

Tartu Ülikool
Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Haridusteaduste instituut
Klassiõpetaja õppekava

Annika Apuhtin

PILDIRAAMATUTEL PÕHINEV ÕPPEMATERJAL KÕNELEMISOSKUSE,
SÕNAVARA JA GRAMMATIKA ARENDAMISEKS I JA II KOOLIASTME INGLISE
KEELE KUI VÕÕRKEELE TUNNIS

magistritöö

Juhendaja: Tiia Krass

Juhendaja: Meeli Väljaots

Läbiv pealkiri: Õppematerjal kõnelemisoskuse, sõnavara ja grammatika arendamiseks

KAITSMISELE LUBATUD

Juhendaja: Tiia Krass (magister)

.....

(allkiri ja kuupäev)

Juhendaja: Meeli Väljaots (MA)

.....

(allkiri ja kuupäev)

Kaitsemiskomisjoni esimees: Evi Saluveer (MA)

.....

(allkiri ja kuupäev)

Tartu 2014

Pildiraamatutel põhinev õppematerjal kõnelemisoskuse, sõnavara ja grammatika arendamiseks I ja II kooliastme inglise keele kui võõrkeele tunnis

Resümee

Magistritöö eesmärgiks oli koostada inglise keele kui võõrkeele õpetajatele pildiraamatutel põhinev õppematerjal, mis sobiks I ja II kooliastmele ning keskenduks kõnelemisoskuse, grammatika ja sõnavara arendamisele. Lisaks oli töö eesmärgiks õpilaste ja ekspertide tagasisidele tuginedes viia õppematerjalides sisse parandused ja muudatused. Töö raames valmis kolme pildiraamatu põhjal terviklik õppematerjal, mis koosneb töölehtedest ja õpetaja juhendmaterjalist ning mida katsetasid ja hindasid kuus inglise keele õpetajat Tartu linnast, Jõgevamaalt ja Ida-Virumaalt. Tulemustest selgus, et nii õpilased kui ka õpetajad andsid katsetatud õppematerjalile enamasti positiivse hinnangu. Õpilaste arvates muutis õppematerjal tunni põnevamaks ja pildid aitasid teksti paremini mõista. Ekspertid hindasid õppematerjali valitud sihtrühmale keeleliselt sobivaks ja kõik kuus eksperti olid arvamusel, et nad kasutaksid seda õppematerjali ka edaspidi.

Võtmesõnad: kõnelemisoskus, grammatikaõpe, sõnavara arendamine, pildiraamatud, õppematerjal

Teaching Speaking, Grammar and Vocabulary through Materials based on Picture Books:
a Collection of Worksheets and Teacher Notes for School Stages I and II

Abstract

The main aim of the present thesis was to compile study material based on picture books that focuses on speaking skills, grammar and vocabulary development. The study material was compiled for teachers who teach English as a foreign language. The study material consisted of worksheets, picture strips, teacher notes and was tested and evaluated by 6 English teachers and their students from Tartu, Jõgeva County and Ida-Viru County. According to the experts' suggestions the study material was improved in order to make it more efficient. The experts and the students were generally positive about the study material. Students were of the opinion that the material made the lesson more exciting and the pictures helped to understand the text better. All the experts agreed that the material was suitable for the target group and they would use it in the future.

Keywords: teaching speaking, grammar, vocabulary, picture books, study material

Sisukord

Sissejuhatus	5
<i>Kommunikatiivse keeleõppe meetod</i>	6
<i>Autentne tekst</i>	7
<i>Pildiraamatute definitsioon ja klassifikatsioon</i>	7
<i>Pildiraamatute kasutamine keeleõppes</i>	8
<i>Kõnelemisoskuse arendamine</i>	10
<i>Sõnavara ja grammatika arendamine</i>	11
<i>Õppematerjali koostamise aluseks olevate pildiraamatute valikuprintsiibid</i>	12
<i>Õppematerjali koostamise põhimõtted</i>	14
<i>Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused</i>	15
Metoodika.....	17
<i>Vajadusanalüüs</i>	17
<i>Õppematerjali koostamine ja pildiraamatute valik</i>	19
<i>Ekspert hinnang</i>	20
<i>Õpilaste hinnang</i>	22
<i>Andmeanalüüs</i>	23
Tulemused	23
<i>Õpilaste hinnangud õppematerjalile</i>	23
<i>Ekspert hinnangu tulemused</i>	26
<i>Ekspertide soovitused õppematerjali parandamiseks</i>	30
Arutelu.....	32
Tänu sõnad	34
Autorsuse kinnitus.....	34
Kasutatud kirjandus.....	35

Lisa 1 Pildiraamatutel põhinev õppematerjal

Lisa 2 Vajadusanalüüsi küsimustik

Lisa 3 Õpilaste küsimustik

Lisa 4 Ekspertankeet

Sissejuhatus

Võõrkeele õpetamise üheks eesmärgiks on arendada õpilaste kommunikatiivset keeleoskust, et nad suudaksid õpitavas keeles suhelda nii suuliselt kui kirjalikult. Kõnelemisoskus on üks osa kommunikatiivsest oskusest. McDonough, Shaw ja Masuhara (2013) toovad välja, et kõnelemisoskuse arendamisele ei pöörata koolides piisavalt tähelepanu. Üheks põhjuseks loetakse arvamust, et kõnelemine on enamasti ainult kirjaliku teksti suuline ettekanne (Hughes, 2011; McDonough et al., 2013). Oskuslikuks kõnelejaks saamisel tuleb osata nii sõnavara, grammatikat kui ka praktiseerida õpitavas keeles suhtlemist.

Nii kõnelemisoskust, grammatikat kui ka sõnavara on võimalik õpetada traditsioonilisel viisil: õpiku ja töövihiku abil. Siiski tuleks võõrkeele õppes keskenduda ka tundide mitmekesistamisele ja huvitavamaks muutmisele. Mida huvitavam on tund, seda paremini jääb õpitu õpilastele meelde (McDonough et al., 2013). Pildiraamatud motiveerivad õpilasi võõrkeeli õppima, pakkudes vaheldust tavapärasele õpikutele (Hsiu-Chih, 2008).

Tänapäeva kiires maailmas on oluline näha, mis ümberringi toimub. O'Neil (2011) ütleb, et pildiraamatute lugemine ning nende üle arutamine arendab õpilaste kujutlusvõimet ning õpilased õpivad nägema piltide taha. Vardell, Hadaway ja Young (2006) lisavad, et õpilased, kellega on tunnis pildiraamatuid käsitletud, on keeletasemelt tunduvalt paremad kui kontrollrühm. Lisaks keeletaseme tõstmisele motiveerivad pildiraamatud õpilasi tunnis hoogsamalt kaasa töötama (Hsiu-Chih, 2008, Pantaleo, 2012 jt.), suurendavad lugemishuvi võõrkeelsete raamatute vastu (Lado, 2012; Pantaleo, 2012) ning arendavad õpilaste kõiki nelja keeleõppe osaoskust (Martens, Martens, Doyle, Loomis & Aghalarov, 2012; O'Neil, 2011).

Tartu Ülikooli üliõpilased on koostanud erinevaid õppematerjale ilukirjanduse kasutamiseks nii erinevate osaoskuste kui ka grammatika õpetamiseks ning väärtustest kõnelemiseks. Autorile teadaolevalt ei ole Eestis pildiraamatute kasutamist võõrkeeleõppes varem käsitletud. Õppematerjale on koostatud näiteks lasteluule (Saareleht, 2012), rahvajuttude (Kirmjõe, 2012) ja Briti lastekirjanduse valiktekstide (Rimmeld, 2012; Kivilo, 2012) kasutamise kohta.

Eeltoodud argumente arvesse võttes kujunes käesoleva magistritöö põhieesmärgiks koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal, mida eksperdid katsetavad ja millele nad annavad oma eksperthinnangu. Selleks, et teada saada, kas koostatud õppematerjal sobib võõrkeele tunnis kasutamiseks, on vaja kolmandat osapoolt (Tomlinson, 2011). Lisaks eksperthinnangule küsitakse ka õpilaste arvamust – kuidas neile õppematerjal meeldis, mis meeldis ning mis valmistas raskusi.

Kommunikatiivse keeleõppe meetod

Uue Põhikooli riikliku õppekava¹ (2011) järgi keskendutakse nüüdisaja keeleõppes kommunikatiivsetele vajadustele, kus lähtutakse õppijast ning tema oskusest õpitavas keeles suhelda. Seega on magistritöö raames koostatud õppematerjali juures lähtunud kommunikatiivse keeleõppe meetodist² (*Communicative Language Teaching - CLT*), mille põhieesmärgiks on õpilaste keelelise kompetentsi tõstmine (Larsen-Freeman, 2008; Sheils, 1993). Keelelise kompetentsi all mõeldakse oskust kasutada keelt erinevates situatsioonides, produtseerida ja interpreteerida erinevaid tekste (jutud, intervjuud, vestlused) ning väljendada ennast limiteeritud keeleoskusega (Richards, 2006). Kuigi CLT põhirõhk on õpilaste kõnelemisoscuse arendamisel, keskendutakse algajate keeleõppijate juures kõigile neljale keeleõppe osaoskusele ja keeleliste aspektidele (Larsen-Freeman, 2008), kuid suurem rõhk on siiski soravuse arendamisel (Richards, 2006). Õpilane ei saa ega oska soravalt suhelda enne, kui ta pole selgeks saanud grammatikat ja sõnavara.

Tänapäevane CLT sai alguse juba 1970ndatel (McDonough et al., 2013; Richards, 2006) ja peamised põhimõtted on jäänud samaks. Järgnevalt on väljatoodud CLT peamised põhimõtted (Kingisepp & Sõrmus, 2000; Richards, 2006; Sheils, 1993):

- 1) Keeleõppijad kasutavad keelt mõtete ja vajaduste väljendamiseks ning põhirõhk on sõnumil mitte grammatilisel korrektsusel.
- 2) Keelevead on õppimisprotsessis loomulik ning vigade parandamine ei ole vajalik.
- 3) Keeleõppe peab põhinema õppijate huvidel ja vajadustel.
- 4) Õppija vastutab ise oma õppimise ja edasijõudmise eest.
- 5) Õpetaja ülesandeks on abistada ja suunata õppijat.
- 6) Töö toimub väikestes gruppides või paaris.

Lähtuvalt CLT põhimõtetest on mitmed autorid (Larsen-Freeman, 2008; McDonough et al., 2013; Richards, 2006) koostanud nimekirja tegevustest, mis sobivad antud meetodi alla, nendeks on autentsete materjalide kasutamine, segipaisatud laused, mängud, pildiseeria koostamine (*picture strip story*), rollimängud, lõikude reastamine (*Jigsaw activities*), informatsiooni kogumise ja -lünkade täitmise ülesanded. Nimekiri ei ole lõplik, vaid siia lisanduvad mitmed teised tegevused, mille põhirõhk on õpilaste omavaheline suhtlemine ning õpitava keele harjutamine võimalikult loomulikult viisil.

CLT on edukalt kasutatud võõrkeele õpetamisel. Efirizal (2012) väidab, et läbi CLT tõuseb õpilaste kommunikatiivne inglise keele oskus. Tema uuringust selgus, et pärast nelja

¹ Edaspidi kasutatakse lühendit PRÕK

² Edaspidi kasutatakse lühendit CLT

keeleeõppe tsükli (neli tsükli võrdub ühe õppeaastaga) olid õpilaste keeletasemed tõusnud heast kuni suurepäraseni (alguses olid need läbikukkunud kuni head). Ta lisab, et CLT meetod motiveeris õpilasi, isegi neid, kes muidu on tagasihoidlikumad või ei julge puuduliku sõnavara tõttu oma mõtteid väljendada, rohkem keeletunnis kaasa töötama. Samale järeldusele jõudsid ka Ahmad ja Rao (2013), kui nad võrdlesid omavahel Pakistani kooli õpilaste tulemusi, kus ühe grupi puhul lähtuti CLT ja teise puhul grammatikapõhisest meetodist.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et CLT juures on kõige olulisem õpilaste kommunikatiivse kompetentsi tõstmine, kasutades selleks erinevaid ülesandeid ja tegevusi. Tegevustes keskendutakse sellele, et kasutatavad materjalid oleksid võimalikult autentset ja et kõik õpilased saaksid tunnis võimalikult palju suhelda. CLT juures on autentsete tekstide ja materjalide kasutamine väga oluline, seega on järgnevas peatükis selgitatud termin *autentne tekst*.

Autentne tekst

Sheils (1993) ütleb, et autentsete tekstid on koostatud kohalikele elanikele (käesolevas töös inglise keelt emakeelena kõnelevatele inimestele) lähtudes nende kultuurilisest taustast ja huvidest. Tomlinson (2011), Collie ja Slater (2008) lisavad juurde, et autentse teksti eesmärgiks ei ole keelt õpetada, kuid samas kasutatakse neid sageli just keeleõppes, näiteks mitmetes CLT alla kuuluvates tegevustes ning erinevate ainete integreerimisel. Autentsete tekstide alla liigitatakse ajaleheartiklid, uudised, kirjad, erinevad juhised, laulusõnad, ilukirjanduslikud teosed, muinasjutud jt (Collie & Slater, 2008; Sheils, 1993; Tomlinson, 2011). Käesolevas töös on autentsetest tekstidest kasutatud ilukirjanduse alla kuuluvaid pildiraamatuid, mida defineeritakse täpsemalt järgnevas peatükis.

Pildiraamatute definitsioon ja klassifikatsioon

Pildiraamatud moodustavad ühe osa lastekirjandusest. Enamik lasteraamatuid on piltidega, kuid mitte kõik piltidega raamatud ei ole pildiraamatud. Oluline on vahet teha terminitel pildiraamat ning illustreeritud raamat. Illustreeritud raamatus iseloomustab pilt ühte episoodi tekstist ja pilti saab kasutada tekstist eraldi (Jalongo, 2004; Nikolajeva & Scott, 2006; Pantaleo & Sipe, 2008). Pildiraamatute illustratsioonidel on see-eest oluline või domineeriv roll (Krusten et al., 2006), kus igal leheküljel on vähemalt üks pilt koos lühiteksti või kommentaariga ning tekst ja pilt täiendavad teineteist (Hunt, 2001; Nikolajeva & Scott, 2006).

Pildiraamatud jaotatakse viieks (Hunt, 2001; Krusten et al., 2006; Nikolajeva & Scott, 2006):

- 1) ilma tekstita raamatud, mis on mõeldud ennekõike väikelastele;
- 2) raamatud, kus pilt on koos lühiteksti või kommentaariga;
- 3) värviraamat, kus kunstnik on teinud vaid pildi piirjooned;
- 4) ikonotekst, kus pilt ja tekst on omavahel tihedalt seotud ning neid ei saa lahutada;
- 5) koomiksid.

Pantaleo ja Sipe (2008) jagavad pildiraamatud veel kaheks: traditsioonilised ja postmodernsed. Postmodernseid pildiraamatuid iseloomustavad grammatikaga ja illustratsioonidega mängimine, ebamäärasus, mitmeti tõlgendatavus, intertekstuaalsus (*intertextuality*), ülepaistatus, parodeerimine ning tegevuste mittelineaarne esinemine tekstis. Lihtsamalt öeldes on postmodernsetes pildiraamatutes esitatud traditsiooniline muinasjutt või lugu teise nurga alt, seades kahtluse alla tavapärased ühiskondlikud tavad ning jättes lugeja otsustada, mis on õige (O'Neil, 2010). Nikolajeva (2008), Pantaleo ja Sipe (2008) ütlevad, et selgepiirilist joont traditsioonilise ja postmodernse pildiraamatu vahel ei ole, üks raamat võib olla nii postmodernismi kui ka traditsiooniliste sugemetega. Selleks, et pildiraamat kuuluks kindlalt ainult postmodernismi alla, peavad olema olemas kõik sellele ajajärgule iseloomulikud jooned.

Käesolevas töös nimetatakse pildiraamatuks raamatut, kus pilt on esitatud koos lühitekstiga ning raamatut võiks iseloomulike joonte alusel liigitada nii postmodernismi kui ka traditsiooniliste pildiraamatute alla.

Pildiraamatute kasutamine keeleõppes

Pildiraamatute kasutamise põhjendus. Pildiraamat on ilukirjanduse liik ja ilukirjanduse kui autentse teksti kasutamist keeletunnis on viljeldud juba pikka aega. Pildiraamatuid saab kasutusele võtta kõikide ainete õpetamisel (Lado, 2012), olgu selleks siis võõrkeel, matemaatika, loodusõpetus või ajalugu. Hsiu-Chih (2008) ja Lado (2012) toovad välja, et pildiraamatute rakendamine akadeemilisel eesmärgil rikastab tundi ja pakub nii õpetajale kui ka õpilasele naudingut.

PRÕK-i (2011) järgi on õpetajate ülesanne motiveerida õpilasi võõrkeeli õppima. Mitmed autorid (Duff & Maley, 2008; Harmer, 2007; Hsiu-Chih, 2008; Pantaleo, 2012) on välja toonud, et pildiraamatute kasutamine võõrkeele tunnis tõstab õpimotivatsiooni. Pildiraamatud on lihtsa tekstiga ja seega saavad ka nõrgemad õpilased eduelamuse. Lisaks sellele köidavad ilusad värvilised pildid tähelepanu ja kutsuvad lugema. Pildiraamatud pakuvad lugejale

alternatiivset maailma, mis on kõitev ja meeldiv (Hsiu-Chih, 2008). Tema tehtud uuringust ilmnes, et mitmete õpetajate arvates aitavad pildiraamatud tundi põnevamaks muuta ning pakuvad alternatiivi õpiku tekstidele, mis räägivad igapäevaelust ning on enamasti grammatikapõhised.

Lisaks õpilaste motiveerimisele aitab pildiraamatute kasutamine võõrkeele tunnis rikastada õpilaste sõnavara ning keelekasutust (Collie & Slater, 2008; O'Neil, 2011; Pantaleo, 2012; Van, 2009). Selleks, et väljendada oma mõtteid korrektselt, peab õpilane kokku puutuma mitmete erinevate situatsioonidega. Pildiraamatute kaudu kogevad õpilased, kuidas juba õpitud sõnu või väljendeid on võimalik rakendada ning nad õpivad ka ise keelt korrektsemalt ja mitmekesisemalt kasutama.

Lado (2012) ja Pantaleo (2012) lisavad, et pildiraamatute kasutamine aitab kaasa ka õpilaste lugemisharjumuse kujundamisele. Võõrkeelsete lasteraamatute lugemine võib osutada inglise keele õppijale suureks väljakutseks ja nii mõnigi loobub. Pildiraamatud see-eest on lihtsad, põnevad ja sobivad ideaalselt algajale lugejale. Pildid kutsuvad raamatut avama ning uurima, mis sõnum on pildi taha peidetud. Hiljem, kui lugemisharjumus on omandatud, on õpilastel kergem üle minna võõrkeelsetele laste- ja noorsooraamatutele.

Pildid toetavad tekstist arusaamist ning pildiraamatutes on võõrkeel esitatud kujul, mis on lugejale tuttav ning see aitab luua seoseid emakeele ja võõrkeele vahel (Hsiu-Chih, 2008; Lado, 2012; O'Neil, 2011; Vardell et al., 2006). Sageli puudub sõna kirja- ja emakeelse tähenduse vahel igasugune seos. Näiteks ei ole inglise keelsel sõnal „dog“ mingisugust seost sõnaga „koer“. See-eest pildid on universaalsed ning annavad sõna tähendusest selgema ülevaate, kui sõna kirja- ja pilt. Sellega kaotatakse erinevus õpilaste keeleoskuse ja raamatu teksti raskuse vahel ning soodustatakse keeleõpet (Lado, 2012). Teabe esitamine piltidena on arusaadav ka kogenematule kuulajale ja lugejale. Isegi kui õpilane mõnede sõnade tähendust ei tea, saab ta piltidest järeldada, millest on tekstis juttu.

Järgmise eelisena toovad Hsiu-Chih (2008), O'Neil (2010, 2011), Van (2009) ja Vardell et al. (2006) välja, et pildid stimuleerivad õpilaste kujutlusvõimet. Pilti on võimalik interpreteerida erinevalt, olenevalt õpilase isiksusest ja emotsioonidest, ja igaüks näeb pilte erineva nurga alt. Ta rõhutab, et enne teksti juurde asumist tuleks õpilastega arutada, mida nad piltidel näevad ja millest/kellest võiks seal juttu olla. Õpetaja töö on suunata õpilasi pildiraamatu autori ja õpilaste enda mõttemaailma vahelisi erinevusi või sarnasusi märkama.

Pildiraamatute kaudu õpivad lapsed ka suhtlemist, teistega arvestamist (McNamee & Mercurio, 2007; O'Neil, 2010) ja enese aktsepteerimist (McNamee & Mercurio, 2007). Raamat annab õpilastele ette käitumismudelid, kuidas teatud situatsioonis tuleks toimida

(Jalongo, 2004). Õpilased seostavad end sageli raamatutegelastega ja leiavad raamatutest oma probleemidele lahendusi. Pildiraamatute kasutamine klassis aitab õpilastel mõista maailma ja samastada oma tundeid teiste inimeste tunnetega (Smith & Wiese, 2006). Need pakuvad õpilastele tuge tulemaks toime tänapäeva muutliku maailmaga (O'Neil, 2010).

Probleemid pildiraamatute kasutamisel. Kuigi pildiraamatute kasutamisel on mitmeid eeliseid, võib nende kasutamisel võõrkeeletunnis esineda ka erinevaid probleeme. Smith ja Wiese (2006) väidavad, et ilukirjanduslik tekst ei pruugi olla korrektses inglise keeles ning kirjeldused ja juurde lisatud pildid võivad olla abstraktsed ning tekitada lugejas väärade ettekujutuste tegelikkusest. Duff ja Maley (2008) lisavad, et kuna tegemist on autentse tekstiga, siis võib see võõrkeele õppijale olla keeleliselt raske, liiga keerulise lauseehitusega või sisaldada palju õpilastele tundmatuid ja keerukaid sõnu. Nad väidavad, et vahel võivad tekstid olla ka vaid ühe kultuuri põhised ja inimestele, kes jäävad väljapoole seda kultuuri, on tekstist arusaamine raskendatud. Mis ühele kultuurile tundub naljakas, võib teisele olla solvav.

Jonesi ja Carteri (2012) uurimusest selgub, et paljud inglise keele õpetajad peavad ilukirjanduse sealhulgas pildiraamatute kasutamist keele tunnis liiga ajakulukaks (sobilike raamatute ja tegevuste otsimine/koostamine) ja tihti ei jää õppekava täitmise juures aega pildiraamatutele keskenduda. Võõrmani ja Helemäe (2010) uurimus kinnitab, et õpetajatel ei ole aega otsida ja koostada tunniks sobilikke lisamaterjale, sest paljude õpetajate nädalane töökoormus ületab ettenähtud normi, olles tööl 22 tunni asemel kuni 45 tundi.

Kõnelemisoscuse arendamine

Kõnelemisoscus on üks neljast keele osaoskusest. Osaoskused jaotatakse retseptiivseteks ehk vastuvõtmisel põhinevateks ning produktiivseteks ehk tootmisel põhinevateks (Harmer, 2007; McDonough et al., 2013). Kõnelemisoscus kuulub produktiivsete oskuste rühma. McDonough et al. (2013) jaotavad kõnelemisoscuse kaheks: esimene hõlmab keelelisi elemente nagu hääldus, sõnavara, kollokatsioonid ja lause struktuur; teine hõlmab interaktiivseid oskusi, mis aitavad õpitavas keeles suhelda. McDonough et al. (2013) lisavad, et keeleliste elementide tundmine on oluline, kuid kõnelemisoscuse arendamisel tuleks lähtuda pigem kommunikatiivsest lähenemisest, mitte aga otsesest keeleliste oskuste arendamisest.

Kõnelemine on oluline osaoskus, ilma milleta ei ole võimalik õpitavas keeles suhelda. McDonough et al. (2013) on arvamusel, et kõnelemisoscust võetakse tihti iseenesest

mõistetavana ning arvatakse, et kõnelemine on vaid kirjutatud teksti suuline väljendus. Samas tekstid, mis on koostatud lugemiseks, on erineva keelekasutusega kui tekstid, mida kasutatakse inimestevahelises vahetus suhtlemises (Hughes, 2011; McDonough et al., 2013).

Kõnelemisoscuse õpetamisel eristatakse soravust ja keelelist täpsust (Hughes, 2011; McDonough et al., 2013). Võõrkeeles loetakse edukaks eelkõige seda, kes oskab teises keeles soravalt suhelda (McDonough et al., 2013). Soravalt ja ilma vigadeta suhtlemine saavutatakse praktiseerides, sest õpilasel on keeruline samal ajal rääkida, mõelda ja plaanida, mida järgmisena öelda (Harmer, 2007, Hinkel, 2006).

Võõrkeeles kõnelemine võib alguses tekitada õpilastele raskusi. Tomlinsoni ja Dati (2004) uurimusest selgus, et 98% vastanud õpilastest mõtleb tunnis aktiivselt kaasa, kuid ei avalda oma mõtteid. Põhjuseks tuuakse õpilaste esinemisärevust, madalat enesehinnangut, madalaid keelelisi võimeid, oma võimete ülehindamist ning vähest võimalust tunnis rääkida. Probleemide lahendamiseks tuleks pakkuda õpilastele turvalist ja toetavat keskkonda (McDonough et al., 2013; Tomlinson & Dat, 2004). Õpilaste sooritusärevuse vähendamiseks soovivad nad anda õpilastele mõtlemiseks ja esinemiseks valmistumiseks piisavalt aega. Õpilastel tuleks lasta suhelda väikestes rühmades või paaris ning keeleõpetus tuleks mänguliseks ning huvitavaks muuta. Rühma- ja paaristööd ning mängud vähendavad õpilastes kartust ning loovad õppimiseks turvalisema keskkonna.

Erinevate pildiraamatute seas leidub mitmeid selliseid raamatuid, mis kõnetavad õpilasi, pakkudes neile huvitavaid teemasid, mille üle arutleda, vaielda või seostada oma kogemusi (O'Neil, 2010), seega annab pildiraamat palju kõneainet. Selleks, et pildiraamat õpilast kõnetaks ning ta oskaks oma arvamust avaldada, on vaja teada tekstis esinevat sõnavara ja keelestruktuure ehk grammatikat.

Sõnavara ja grammatika arendamine

Kuigi grammatika ja sõnavara ei kuulu keele osaoskuste alla, on need siiski keeleõppe aspektid, mida rakendatakse kõikide osaoskuste õpetamisel. Briti keeleteadlane David Wilkins (1980 lk 111) on öelnud, et puuduliku grammatikaga on võimalik ennast väljendada, kuid puuduliku sõnavaraga mitte. Thornbury (2004) lisab, et võõrkeelesõppes on siiski mõlemad, nii grammatika kui ka sõnavara, tähtsal kohal – sõnavara on kirjete kogum ja grammatika on reeglite süsteem.

Üksikute sõnade päheõppimine on ebaefektiivne ning peagi unustatakse seosetud sõnad. Oluline on õpetada sõnu väljendites, tüüpilistes sõnakeskkondades ning visualiseerimise teel (McDonough et al., 2013). Piltlikul õppimisel jäävad sõnad paremini meelde ning need ei

unune nii kiiresti. Ta lisab, et sõnavara salvestatakse mällu kahes keeles – tähestikulises ja piltliku kujutluse keeles. Visuaalse materjali kasutamine sõnavara õpetamisel on üks sagedasemaid strateegiaid (Lado, 2012). Seega on sõnavara õppimisel oluline esitada õpitavad sõnad koos piltidega.

Lisaks sõnade õppimisele väljendites on oluline ka nende pidev kordamine (Folse, 2004; Harmer, 2007) ning võimalus teha sõnavaraga otsest selgitavat (*explicit*) tööd ka peale teksti lugemist (Sonbul & Schmitt, 2010). Selleks, et õpitavad sõnad jääksid meelde vaid teksti lugedes peaksid need esinema tekstis 8-12 korda (Ellis, 2009). Samas toovad Folse (2004) ja Harmer (2007) välja, et lihtsalt sõnade kordamine ei anna soovitud tulemusi, vaid need peavad esinema mitmetes erinevates kontekstides. Lado (2012) lisab, et võõrkeelesõnapijad saavad sõnavara selgeks läbi kuulmise, nägemise ja harjutamise ja seetõttu tuleks sõnavara õpetada läbi tegevuste, mis nõuavad õpilastelt, et nad sõnast aru saaks ja seda häälduse ja kirjapildiga seostada oskaks.

Peale sõnavara õpetamise on võõrkeelesõpetuse üheks eesmärgiks grammatika ehk keelestruktuuride õpetamine. PRÕK (2011) ütleb, et keelestruktuuri õpitakse kontekstis ning järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde. Kitsnik (2011) väidab, et traditsiooniliste seletus-harjutuste asemel võiks grammatika õpetamisel kasutada harjutusi, mis suunavad õppijaid tekste uurima ja sealt vajalikke struktuure leidma või drillida kommunikatiivsete grammatikaharjutuste abil oluliste struktuuride kasutamist. Ta lisab, et keelestruktuure ei tohiks õpetada isoleeritult, vaid kõige otstarbekam on seostada neid nii kirjalike kui suuliste tekstidega. Sel juhul mõistab õpilane kergemini struktuuri põhitähendust ja harjub struktuuri loomulikus kontekstis kasutama.

Grammatikast ja sõnavarast üksi ei piisa, et võõrkeeltes tugev olla – vaja on ka teadmisi, kus ja kuidas neid õpitud sõnu kasutada (McConachy, 2009). Keeleõppes on oluline eelkõige keele kasutamisoskus, mitte pelgalt keelestruktuuride tundmine (PRÕK, 2011). Lisaks grammatika õpetamisele on olulisel kohal ka erinevate osaoskuste õpetamine. Pildiraamatud pakuvad huvitavat ja mitmekülgset lähenemist võõrkeelesõppele, muutes tunni mitmekesisemaks ja meeldejäavamaks.

Õppematerjali koostamise aluseks olevate pildiraamatute valikuprintsiibid

Pildiraamatust, mis on õpilaste jaoks liiga keeruline nii keeleliselt kui ka kultuuriliselt, on keeleõppes vähe kasu. Seetõttu on oluline valida võõrkeeletundi raamatud, mis sobiksid sihtrühmale ehk õpilastele, keda õpetatakse. Iga õpilane on erinev, seega kõigi vajadusi arvestava pildiraamatu leidmine on keeruline. Valiku lihtsustamiseks on mitmed autorid

(Collie & Slater, 2008; Duff & Maley, 2008; Lado, 2012; McNamee & Mercurio, 2007; Vardell et al., 2006) välja toonud kriteeriumid, mille järgi võõrkeeleõppesse ilukirjanduslikke teoseid valida.

Eelkõige tuleks arvestada pildiraamatu sobivust tunni ja PRÕK (2011) läbivate teemadega (McDonough et al., 2013). Samas peab käsitletav teema olema ka õpilaste jaoks oluline ja südamelähedane (Collie & Slater, 2008). Selle saavutamiseks on vaja arvestada õpilaste vajaduste ja huvidega. Õpilased töötavad meelsamini kaasa, kui teema on nende jaoks tähtis ja nad võivad end sellega seostada. Pildiraamatute teemade valik on väga lai, seega vajalik on läbi mõelda, milliseid eesmärke tahetakse saavutada ning vastavalt sellele tuleb teha valikud.

Peale motiveeriva ja asjakohase teema valiku tuleb pildiraamatute valimisel arvestada ka õpilaste keeletaset (Collie & Slater, 2008; Duff & Maley, 2008; Lado, 2012; Vardell et al., 2006), mis I kooliastme lõpuks on A1 ja II kooliastme lõpuks A2 (PRÕK, 2011). Liiga raske keelestruktuuri ja sõnavaraga pildiraamat võib õpilased hoopis raamatute juurest eemale peletada. Raamatutes kasutatav sõnavara peab olema enamjaolt õpilastele tuttav, et nad saaksid nautida lugemist, mitte ei peaks iga sõna sõnaraamatust järgi vaatama. Tekst peaks olema piisavalt lihtne, kuid samas esitama õpilastele ka väljakutse (Tomlinson, 2011).

Lado (2012) soovib teksti lihtsustada, vastavalt sellele, kui palju raamatus esinev sõnavara erineb õpilaste passiivsest sõnavarast. Sheils (1993) ütleb, et teksti minimaalne lihtsustamine ei kaota pildiraamatu autentsust. Mikk (2000) lisab, et õppe-eesmärgil kasutatav tekst ei tohiks sisaldada väga palju õpilastele tundmatuid ja abstraktseid sõnu. Sõnade esinemissagedust on võimalik hinnata veebipõhise programmiga VocaProfile (uuendatud 2013), mille abil omakorda saab hinnata teksti raskusastet. Programm jaotab sõnad nelja kategooriasse: K1 ehk 1000 kõige sagedamini esinevat sõna inglise keeles, K2 ehk järgmised 1000 (1001-2000) kõige levinumat sõna, akadeemilised sõnad ning nimekirja mitte kuuluvad sõnad. Vastavalt tulemustele saab teksti kohandada nii, et see vastaks õpilaste keeletasemele.

Lisaks eeltoodule on oluline ka pildi kvaliteet ja selle tekstiga kokkusobivus (McNamee & Mercurio, 2007; Vardell et al., 2006). Tekst ja pilt peavad teineteist toetama, et algajal lugejal oleks kergem sisu mõista (Vardell et al., 2006). Eraldiseisvatest piltidest on õpilastel vähe kasu, sest sel juhul on need pigem eksitavad kui abistavad. Samas peavad pildid olema ka piisavalt huvitavad, et õpilasi köita. Näiteks mustvalged pildid, kus tegelasteks on kriipsujukud, ei pruugi õpilastes huvi tekitada, kuid värvikirevatel ja „kenadel“ piltidel või fotodel on vastupidine toime.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et inglise keele tundi pildiraamatu valimisel peaks eelkõige tundma õpilaste eelistusi ja arvestama sobivust PRÕK-ga. Sel viisil on võimalik valida raamat, mis vastab õpilaste vajadustele ja huvidele, on sihtrühmale sobiliku keeletasemega ning mille pildid aitavad teksti mõista, mitte ei tee seda raskemaks.

Õppematerjali koostamise põhimõtted

Nii nagu pildiraamatute valikul arvestatakse erinevaid kriteeriume, tuleb seda teha ka õppematerjali koostamisel. Õppematerjalide alla kuulub kõik, mida saab kasutada keele õppimiseks ja õpetamiseks (Tomlinson, 2011). Koolides on olemas õpikud ja töövihikud, kuid nii õpetaja kui ka õpilased vajavad tunnis vaheldusrikkaid õppematerjale. Selleks tuleb aga õpetajal otsida või ise koostada lisamaterjale, mida tunni mitmekesistamiseks kasutada. Õppematerjalide koostamisel lähtutakse järgnevast: sobivus õppekavaga, materjali ülesehitus ja väljanägemine ning selle sisu (McDonough et al., 2013; Tomlinson, 2010, 2011).

Õppematerjali koostamisel tuleb juhinduda kehtivast PRÕK-st (2011), mis ütleb, et tegevuste kavandamisel lähtutakse (1) oodatavatest õpitulemustest, mis käesolevas töös on üldiselt kõnelemisoscuse, sõnavara ja grammatika arendamine. I ja II kooliastme õpitulemused A-võõrkeeles (käesolevas töös on selleks inglise keel) on järgnevad: kolmanda klassi lõpuks saab õpilane aru lihtsamatest igapäeva väljenditest ja lausetest, kasutab õpitud sõnu lühilausestes, oskab vastata lihtsamatele küsimustele ning oskab õpetaja juhendamisel töötada nii rühmas kui ka paaris. Kuuenda klassi lõpuks saab õpilane aru pikematest ja keerulisematest lausetest, sageli kasutatavatest väljenditest ning sellele lisandub oskus kirjutada lühitekste. (2) Toetatakse lõimingut muude õppeainete ning läbivate teemadega. (3) Võimaldatakse tundides nii paaris- kui ka rühmatöid, (4) kasutatakse nüüdisaegseid infotehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja (5) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid nagu rollimängud, arutelud jms. CLT-st lähtudes lisandub loetellu veel autentsete tekstide kasutamine (Larsen-Freeman, 2008; McDonough et al., 2013; Richards, 2006).

Õppematerjali sisulise poole kohta toovad Sheils (1993) ja Tomlinson (2011) välja järgmised kriteeriumid:

- 1) Ülesanded peavad olema keeleliselt korrektsed.
- 2) Ülesannete raskusaste peab sobima õpilaste keeletasemega.
- 3) Ülesannetes peaks kasutama võimalikult autentset keelt.
- 4) Ülesanded peaksid pakkuma õpilastele võimalust omavahel suhelda.

Järgmisena vaadatakse õppematerjali ülesehitust ja välimust, mis loovad õppijale esmamulje, motiveerivad kaasa töötama või ei ärata huvi. Õppematerjal peab olema

välimuselt kaunis ja esteetiline, sisaldama sobilikke illustratsioone ning olema loetava kirjastiiliga. Õppijal peaks jääma piisavalt ruumi kirjutamiseks ning ülesanded peaks olema selge struktuuriga, et oleks aru saada, kus üks ülesanne lõpeb ja teine algab (McDonough et al., 2013). Samas ei tohi ülesanded olla lehele kokku surutud (Tomlinson, 2011).

Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused

2012. aastal on Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonnas koostatud ilukirjanduse põhjal mitmeid erinevaid õppematerjale võõrkeele tunnis kasutamiseks, kuid need on mõeldud enamasti II või III kooliastmele (näiteks Kirmjõe, 2012; Rimmeld, 2012; Muri, 2012). Pildiraamatud sobivad kasutamiseks juba I kooliastmes, sest pildid toetavad tekstist arusaamist (Hsiu-Chih, 2008) ning neid on edukalt kasutatud erinevate osaoskuste õpetamisel (Martens et al., 2012; O'Neil, 2011), väärtustest kõnelemisel (McNamee & Mercurio, 2007; Nikolajeva, 2012; O'Neil, 2010) ja kriitilise mõtlemise arendamisel (Vallone, 2004; Youngs & Serefini, 2013).

Uurides ülaltoodud erinevaid Eestis tehtud uurimustöid selgus, et terviklikke materjale, mis käsitleksid pildiraamatute kasutamist ja keskenduksid nende abil kõnelemisoscuse arendamisele, käesoleva töö autorile teadaolevalt ei leidu. Erinevate lisamaterjalide otsimine on aeganõudev töö ning õpetajatel ei ole tihti selleks aega (Pihlak, 2012; Võõrmann & Helemäe, 2010). Võõrkeelsed pildiraamatud on Eestis raskesti kättesaadavad ja kallid, seetõttu pildiraamatuid paber kandjal tunnis ei kasutata, need on digitaliseeritud. Selleks, et õppematerjalist õpetajatele kasu oleks, peab see olema täies mahus kõigile soovijatele kättesaadav. Sellest tulenevalt on käesoleva lõputöö peamiseks eesmärgiks koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal, mida on õpetajal lihtne kasutada ja mis aitab arendada I ja II kooliastmes õpilaste kõnelemisoscust, grammatikat ja sõnavara inglise keele kui võõrkeele õppimisel.

Toetudes teooriale ja eelnevatele uurimistöödele ilukirjanduse kohta (Jalongo, 2004; Hsiu-Chih, 2008; McDonough et al., 2013; O'Neil, 2011; Tomlinson, 2010, 2011 jt) püstitati käesolevale lõputööle järgmised eesmärgid:

- 1) Viia I ja II kooliastme inglise keele õpetajate seas läbi uuring, saamaks teada, kas pildiraamatute juurde käiva õppematerjali järele on reaalne vajadus.
- 2) Koostada praktiline pildiraamatutel põhinev õppematerjal I ja II kooliastme inglise keele tundideks; keskenduda õpilaste kõnelemisoscuse, grammatika ja sõnavara arendamisele.

- 3) Katsetada õppematerjali ja saada ekspertidelt katsetamise järel materjalile eksperthinnangud.
- 4) Saada uurimuses osalenud õpilastelt tagasiside õppematerjali kohta.
- 5) Eksperthinnangute ja õpilaste tagasiside alusel viia õppematerjalis sisse muudatused ja parandused.

Toetudes õppematerjali koostamise põhimõtetele ja teooriale püstitati järgnevad uurimisküsimused:

- 1) Millised on inglise keele õpetajate arvamused koostatava õppematerjali vajalikkuse kohta? Õpetajad peavad küll oluliseks autentse ilukirjanduse kasutamist keeletunnis, kuid siiski vähesed kasutavad seda (Pihlak, 2012).
- 2) Milliste oskuste arendamisele õpetajate arvates peaks valmiv õppematerjal keskenduma ja millistest pildiraamatutest oleksid nad enim huvitatud? Pildiraamatute valik on väga lai ning neid on võimalik kasutada kõigi nelja keele osaoscuse arendamiseks, grammatika, sõnavara (Hsiu-Chih, 2008) ja kultuuriteemade õpetamiseks (Smith & Wiese, 2006) ning väärtustest kõnelemiseks (O'Neil, 2011).
- 3) Millisel määral järgib valminud õppematerjal aluseks võetud kriteeriume:
  - a) põhikooli riikliku õppekava teemasid. Õppematerjali koostamisel lähtutakse kehtivast õppekavast (McDonough et al., 2013; Tomlinson, 2010), milleks Eestis on PRÕK. PRÕK (2011) ütleb, et võõrkeeleeõppe planeerimisel tuleb arvestada läbivate teemadega nagu „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Kodukoht Eesti“, „Riigid ja nende kultuur“, „Igapäeva elu. Õppimine ja töö“ ja „Vaba aeg“;
  - b) sobivust kõnelemisoscuse, grammatika ja sõnavara arendamiseks;
  - c) keelelist sobivust I ja II kooliastmele. Õppematerjali valides tuleb arvestada õpilaste keeletaset (Collie & Slater, 2008; Duff & Maley, 2008). Pildiraamatud on enamasti kirjutatud inglise keelt emakeelena kõnelevate laste jaoks ning seetõttu kasutatakse keerukamaid väljendeid, metafoore ja abstraktseid sõnu, millest võõrkeeleeõppijatel on raske aru saada. Õppematerjalid peaksid kasvatama õpilastes enesekindlust (Tomlinson, 2011), seega soovitatakse vähendada võõrkeelsetes tekstides abstraktsete ja vähemlevinud sõnade protsenti (Mikk, 2000);
  - d) ülesehituse loogilisust. Õppematerjali koostamisel on kindlad kriteeriumid, millest tuleb lähtuda. Materjalil peavad olema väljatoodud orienteeruv ajakulu, eesmärgid, kasutatavad vahendid (McDonough et al., 2013). Lisaks peavad ülesanded olema loogilises järjestuses alustades kergematest ja jõudes välja keerukamateni;

- e) keelelist korrektsust ja arusaadavust. Koostatud materjalid peavad olema keeleliselt korrektsed ning harjutuste juhised üheselt mõistetavad.
- 4) Milline on õpilaste hinnang õppematerjalile (arusaadavus, keeleline sobivus, meeldivus) ja mil määral see motiveerib neid iseseisvalt võõrkeelseid pildiraamatuid lugema? PRÕK-i (2011) järgi näeb A-võõrkeele ainekava ette, et põhikooli lõpuks jõuab õpilane keeletasemele, mis võimaldab tal mõista autentseid eakohaseid originaaltekste. Lugemisharjumuse saavutamiseks tuleb alustada raamatute lugemist juba varakult. Lisaks tuuakse välja, et lugemishuvi on suuresti mõjutatud motivatsioonist ja õppematerjali sobilikkusest õpilastele (Puksand, 2012).
- 5) Millisel määral on eksperthinnangutest ja tagasisidest tulenevalt vaja õppematerjali muuta ja täiendada? Õpilaste huvi keele vastu mõjutavad õpetaja poolt (Larsen-Freeman, 2008; McDonough et al., 2013; Richards, 2006) rakendatavad õppematerjalid, nende keeleline sobilikkus ja jõukohasus, ning millised tunnitegevusi õpetaja kasutab. (Harmer, 2007). Täieliku ülevaate saamiseks, millisel määral on täidetud õppematerjalile püstitatud eesmärgid ja millisel määral vastab see eeltoodud kriteeriumitele, on vaja kolmandat osapoolt, kes õppematerjali katsetaks ja sellele objektiivse hinnangu annaks (Tomlinson, 2011). Saadud hinnangute alusel on võimalik õppematerjali parandada ja täiustada.

Metoodika

Järgnevalt on välja toodud (1) vajadusanalüüsi valim, mõõtevahend, protseduur, tulemused ja analüüsimeetod; (2) valitud pildiraamatud ning ülesannete/tegevuste järjestus; (3) õpilaste ja ekspertide küsitluse valimid, mõõtevahendid, protseduurid ning analüüsimeetodid.

Vajadusanalüüs

Valim. Valimiks olid 109 inglise keele õpetajat sajast erinevast Eesti põhi- ja keskkoolist, kus õpetatakse inglise keelt esimeses ja teises kooliastmes. Koolid valiti põhimõttel, et valimisse oleks haaratud nii linna- kui ka maakoolid. Inglise keelt õpetasid I ja II kooliastmes (1.-6. klass) 23% vastanutest, 13% vastanutest II ja III kooliastmes (4.-9. klass) ja 42% kõigis kolmes kooliastmes (1.-9. klass). Pildiraamatuid on keeleõppes varem kasutanud 49% vastanutest ning kõige rohkem kasutatakse neid kolmandas ja neljandas klassis. Kõiki õpetajate andmeid analüüsiti anonüümselt.

Mõõtevahend. Küsimustiku koostamise eesmärgiks oli teada saada, kas valmiv õppematerjal oleks I ja II kooliastme inglise keele õpetajate arvates vajalik ja milliste oskuste arendamisele peaks see nende arvates keskenduma. Küsimuste koostamisel võeti eeskujuks Muri (2012) ja Kivilo (2012) vajadusanalüüsi küsimustikud, mida töö autor täiendas ja muutis vastavalt käesolevas töös püstitatud uurimisküsimustele.

Küsimustik (vt Lisa 2) koosnes 9 küsimusest, millest viis olid kinnised, üks lahtine ja kolm poolkinnist. Esimesed neli küsimust olid üldised küsimused, mida kasutati valimi kirjeldamiseks. Küsimus 5 uuris, kas õpetajate arvates on vajadust koostatava õppematerjali järele. Küsimus 6 uuris, millistest pildiraamatutest õpetajad oleksid enim huvitatud ning küsimused 7 ja 8 uurisid, milliste oskuste arendamist nad peaksid kõige olulisemaks. Üheksas küsimus oli lahtine, kuhu õpetajad said vabas vormis lisada, mida nad oluliseks peavad.

Protseduur. Vajadusanalüüs viidi läbi ajavahemikul 10.–21.detsember 2013. Küsimustik saadeti elektrooniliselt sajale Eesti koolile, nii maa- kui linnakoolide õppejuhtidele või kui puudus õppejuhi kontakt, siis kooli üldisele e-posti aadressile. Kirjas paluti edastada küsitlus oma kooli I ja II kooliastme inglise keele õpetajatele, tutvustati lühidalt magistritöö eesmärki ning paluti õpetajate abi töö läbiviimiseks. Lisaks kaaskirjale sisaldas kiri ka hüperlinki elektroonilisele küsimustikule.

Küsimustele vastamine võttis aega kuni 10 minutit ning see oli vabatahtlik. Küsimustikule vastas 119 õpetajat, kellest 10 alustas vastamist, kuid ei lõpetanud. Seega 119 õpetajast vastas kõigile 12 küsimusele 109 (ehk 92%). Mittelõpetatud ankeetide tulemusi arvesse ei võetud, sest enamasti oli vastatud vaid esimesele kahele küsimusele.

Andmeanalüüsid. Saadud tulemusi analüüsiti nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt. Kvantitatiivselt analüüsiti õpetajate hinnanguid küsimustele ning selleks kasutati Microsoft Office Excel 2007. Exceliga analüüsiti õpetajate hinnanguid protsentuaalselt. Õpetajate kommentaaride analüüsimiseks kasutati aga kvalitatiivset sisuanalüüsi, kus (1) kommentaaride lugemise käigus leiti lausetest peituv põhiline mõte ehk kood (märksõna või fraasina); (2) märgiti üles koodide esinemissagedused; (3) tulemustes toodi välja kõige sagedamini esinenud koodid.

Tulemused. Vajadusanalüüs andis vastused esimesel kahele uurimisküsimusele:

1) Millised on inglise keele õpetajate arvamused koostatava õppematerjali vajalikkuse kohta? Tulemustest selgub, et 90% vastanutest (valiti „Jah“ ja „Pigem jah“) peab vajalikuks

õppematerjali, mis soodustaks pildiraamatute kasutamist inglise keele tundides, 5% ei pea vajalikuks ning 5% ei osanud vastata.

2) Milliste oskuste arendamisele õpetajate arvates peaks valmiv õppematerjal keskenduma ja millistest pildiraamatutest oleksid nad enim huvitatud? Inglise keele õpetajatest 34% olid arvamusel, et õppematerjal peaks keskenduma kirjutamisoskusele ja 27%, et kõnelemisoskusele. Teistest oskustest toodi kõige rohkem välja sõnavara (39% vastajatest) ja grammatika (23%) arendamist. Lisaks oskuste arendamisele küsiti inglise keele õpetajate pildiraamatute eelistusi. Tulemused näitavad, et 65% sooviks tunnis kasutada PRÕK inglise keele ainekava teemadega seonduvaid, 57% tähtpäevadega seonduvaid ning 55% briti või ameerika kultuuri tutvustavaid pildiraamatuid. Kõige vähem soovitakse kasutada aga ilma tekstita pildiraamatuid (8% vastanutest).

Õppematerjali koostamine ja pildiraamatute valik

Käesoleva töö põhieesmärgiks oli koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal. Õppematerjali alla kuuluvad õpilaste töölehed, õpetajate juhendmaterjal ning pildiraamatute põhjal koostatud pildi ja teksti kaardid. Pildiraamatute valiku juures arvestati Collie ja Slateri, (2008), Duffi ja Maley'i (2008), Lado (2012), McNamee ja Mercurio (2007) ning Vardelli et al. (2006) poolt väljatoodud valikukriteeriumitele (vt lk 13). Õppematerjali koostamisel arvestati aga McDonough'i et al. (2013) ja Tomlinsoni (2010, 2011) poolt väljatoodud materjali koostamisele põhimõtteid (vt lk 14).

Esimese etapina analüüsiti PRÕK (2011) A-võõrkeele ainekava ning Eestis kõige sagedamini kasutatavaid inglise keele õpikute („I Love English“ ja „Step-by-Step“) teemasid. Oluline oli leida teemad, mis vastaksid järgmistele tingimustele: (1) teemad kattuksid PRÕK (2011) ainekavaga; (2) teemasid käsitletakse kevadel, sest õppematerjali katsetamise aeg jäi aprilli; (3) teemad, mille kohta on võimalik leida huvitavaid pildiraamatuid. Teisena valiti teemade järgi 10 pildiraamatut ning seejärel analüüsiti neid lähtuvalt pildiraamatutele esitatud kriteeriumitest: keeleline sobivus sihtrühmale; sobivus PRÕK-ga (2011); teema olulisus õpilastele; piltide kvaliteet. Valituks osutusid kolm raamatut: (1) väga populaarne Eric Carle (2002) pildiraamat „The Very Hungry Caterpillar“ (PRÕK-i läbiv teema „Igapäeva elu“); (2) Jon Scieszka (1996) postmoderne pildiraamat „The True Story of the 3 Little Pigs!“ (läbiv teema „Vaba aeg“) ja (3) Sue Arengo (2006) traditsioonilisel inglise muinasjutul põhinev pildiraamat „Jack and the Beanstalk“ (läbiv teema „Vaba aeg“).

Valitud pildiraamatuid analüüsiti veebipõhise programmiga VocaProfile (uuendatud 2013. aastal), mis uuris ingliskeelsete sõnade esinemissagedust tekstis. Idee saadi Tammiste

(2013) bakalaureuse- ja Kirmjõe (2012) magistritööst. Analüüsitulemustest selgus, et kõikides pildiraamatutes esinev tekst sisaldas enamasti K1 ehk kõige levinumaid sõnu inglise keeles. „Jack and the Beanstalk“ sisaldas 85%, „The True Story of the 3 Little Pigs!“ ja „The Very Hungry Caterpillar“ sisaldas 86% K1 sõnu. Sagedasemate sõnade alla ei kuulunud toidusõnavara ja nimed, mille programm liigitas nimekirjaväliseks sõnadeks.

Pildiraamatute valiku juures võeti ka arvesse autoriõiguse seaduse §19 lõige 2, mis ütleb, et teoseid võib kasutada ilma autori nõusolekuta ja tasu maksmata juhul, kui seda kasutatakse hariduslikel eesmärkidel illustreeriva materjalina ning kasutaja ei taotle ärilisi eesmärke. §22 ütleb, et ilma autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta võib teost avalikult esitada, kui avalik esitamine toimub õppeasutuses ning kuulajas- ja vaatajaskonna moodustavad õpetatav personal ja/või õpilased (Autoriõiguse seadus, 1992).

Järgmise etapina koostati õpilaste töölehed ning õpetaja juhendmaterjal. Tegevuste ja ülesannete valimisel lähtuti CLT põhimõtetest (vt ka lk 6). Ülesannete ja tegevuste järjestuses on alustatud kergematest tegevustest kuni jõutakse keerukamateni. Iga tunni juures jälgiti kindlat struktuuri:

- 1) häälestus;
- 2) töö sõnavaraga (käsitletakse vaid nende sõnade tähendust, mille mitteteadmised segab teksti mõistmist);
- 3) töö pildiraamatu põhjal (mille lõpuks jõutakse tervikliku jutuni);
- 4) sõnavara ja grammatika ülesanded;
- 5) tegevused ja ülesanded pildiraamatu põhjal (rollimängud, kirja kirjutamised jms);
- 6) kokkuvõte.

Ekspert hinnang

Valim. Valimi leidmiseks andis juhendaja kümne inglise keele õpetaja elektronaadressid, kellest viis andsid oma nõusoleku ja ühe eksperdi otsis töö autor ise. Õpetajatele saadeti elektronkiri, milles küsiti nende nõusolekut uurimuses osalemiseks, tutvustati lühidalt magistritöö eesmärki ning toodi välja punktid, mida õpetajatelt kui ekspertidelt oodatakse. Õppematerjali oli nõus katsetama ja hindama kuus inglise keele õpetajat, kellest neli töötasid Tartu linna, üks Jõgevamaa ja üks Ida-Virumaa koolis. Kõik õpetajad vastasid ekspertidele püstitatud kriteeriumitele: ekspert (1) õpetab inglise keelt I ja/või II kooliastmes; (2) on töötanud inglise keele õpetajana vähemalt 5 aastat. Täpsem ülevaade uurimuses osalenud ekspertide andmetest on toodud tabelis 1.

Tabel 1. *Ekspertide andmed*

Ekspert	Praegune amet	Haridus	Tööstaaž
E1	Klassiõpetaja; inglise keele õpetaja	Tartu Ülikool: defektoloogia	21-25 aastat
E2	Inglise keele õpetaja	Inglise keele filoloogia (bakalaureus); inglise keele õpetaja (magister)	6-10 aastat
E3	Inglise keele õpetaja	Tartu Ülikool: eripedagoogika; Tartu Ülikool: ümberõppeprogramm kutseta inglise keele õpetajatele	16-20 aastat
E4	Koolijuht; inglise keele õpetaja	Tallinna Pedagoogiline Ülikool	6-10 aastat
E5	Klassiõpetaja; inglise keele õpetaja	Tartu Ülikool (magister)	16-20 aastat
E6	Klassiõpetaja; inglise keele õpetaja	Tartu Pedagoogiline Kool (magister); Tartu Ülikool; Tallinna Ülikool	21-25 aastat

Märkus. E tähistab eksperti

Mõõtevahend. Ekspertankeedi eesmärgiks oli teada saada õpetajate hinnanguid katsetatud õppematerjalidele ning milliseid sisulisi või keelelisi muudatusi nad selles teeksid.

Küsimustiku koostamisel võeti aluseks Rimmeldi (2012) ja Kivilo (2012) eksperthinnangute ankeedid. Ankeet (vt Lisa 3) koosnes 23 küsimusest ja tabelist, kuhu oli võimalik vabas vormis kirjutada, mida õppematerjali juures soovitakse muuta või parandada.

Ekspertankeedi esimesed neli küsimust uurisid õpetajate taustaandmeid (tööstaaž, amet, haridus) ja seda, kas nad on varem pildiraamatuid kasutanud. Saadud andmeid kasutati valimi iseloomustamiseks. Küsimused 5-7 uurisid, millise pildiraamatu põhjal koostatud õppematerjali tunnis katsetati, millise klassiga katsetati ning kas eksperdid kasutaksid seda materjali ka tulevikus. Järgnevalt olid esitatud 11 väidet (väited 8-19), millele sai vastata Likerti 4-palli skaalal (4- jah; 3- pigem jah; 2- pigem ei; 1- ei). Väidetega sooviti teada saada katsetatud õppematerjali vastavust seatud kriteeriumitele. Küsimused 20-23 olid lahtised ning uurisid ekspertide hinnangut õppematerjali terviklikkuse, meeldivuse, õpiväljundite saavutamise ja otstarbekuse kohta.

Protseduur. Eksperdid katsetasid õppematerjali ajavahemikul 1. aprill kuni 25. aprill 2014. Õppematerjal koos ankeetidega (õpilase ja õpetaja ankeedid) toimetati nelja eksperdi kätte isiklikult, kahele saadeti materjal posti teel. Posti teel saadatud materjalil oli kaasas ka ümbrik materjali koostaja aadressiga ja markidega, et eksperdid saaksid täidetud ankeedid tagasi saata. Õppematerjal sisaldas õpilaste töölehti, mängukaarte, pilte võrdlemiseks, teksti ja

pildi ühildamise kaarte, õpetaja juhendmaterjali, lisaks oli kaasas CD kõikide käesoleva töö raames koostatud õppematerjalidega ning digitaliseeritud pildiraamatutega, mis olid esitatud MS PowerPoint slaididena ning pildifailidena. Töö autor käis isiklikult pärast katsetamist täidetud ankeetidel järel (välja arvatud kahel juhul, kui vastused saadeti postiga) ja kõiki õpetajate andmeid analüüsi anonüümselt.

Iga ekspert katsetas üht pildiraamatut põhinevat õppematerjali. Valiku tegi uurija ise, püüdes arvestada eksperdi soove, kuid samas jälgides, et iga õppematerjali katsetaks vähemalt kaks eksperti. E6 andis oma eksperthinnangu kõigile kolmele õppematerjalile (üht katsetas ja kaht vaid hindas), mida töö autor ka arvestas.

Õpilaste hinnang

Valim. Uurimistöös osalesid ka ekspertide õpilased. Kokku osales küsitluses 82 õpilast viiest erinevast koolist. Õpilased olid kolmandast (14 õpilast), neljandast (42 õpilast) ja viiendast (26 õpilast) klassist ning nende vanus jäi vahemikku 9-12 aastat (mood on 11 aastat). Poisse oli kokku 31 ja tüdrukuid 51. Ekspertide poolt katsetatud õppematerjalid ja õpilaste arvud on kajastatud tabelis 2.

Tabel 2. *Ekspertide poolt katsetatud pildiraamatul põhinev õppematerjal ja katsetuses osalenud õpilaste arv*

Eksperti tähis	E. Carle „The Very Hungry Caterpillar“	J. Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs!“	Sue Arengo "Jack and the Beanstalk"
E1	14		
E2		13	
E3		14	
E4			12
E5			16
E6	13		
Õpilaste arv kokku	27	27	28

Mõõtevahend. Õpilastel paluti anda tunnis kasutatud õppematerjalidele (tööleht, pildiraamat) ja tehtud tegevustele hinnang. Ankeedi koostamisel võeti eeskujuks Kirmjõe (2012) ankeet, kus tehti muudatusi lähtudes käesoleva töö uurimisküsimustest ja teemadest. Küsimustik (vt Lisa 4) oli jaotatud kolmeks osaks, millest esimene osa uuris õpilaste hinnangut kasutatud pildiraamatu teksti ja teematika suhtes, teine osa uuris nende arvamust pildiraamatu põhjal koostatud ülesannete ja tegevuste kohta ning kolmandas osas küsiti taustaandmed, mida kasutati valimi kirjeldamiseks ja järelduste tegemiseks. Küsimusi oli

kokku 10 (lisaks 4 taustaküsimust), millest 8 olid kinnised ja 2 poolkinnist. Viiendal küsimusel tuli põhjendada oma arvamust, miks pildiraamatuga tunnis töötamine meeldis või ei meeldinud.

Protseduur. Õpilaste ankeedid ja õppematerjali viis käesoleva töö autor ekspertidele ise kohale. Pärast õppematerjali katsetamist jagasid eksperdid õpilastele ankeedid laiali, paludes need täita ning korjasid need hiljem kokku. Õppematerjali koostaja käis isiklikult pärast katsetamist täidetud ankeetidel järel (välja arvatud kahel juhul, kui vastused saadeti postiga). Kõiki õpilaste andmeid analüüsiti anonüümselt.

Andmeanalüüs

Saadud tulemusi analüüsiti nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt. Kvantitatiivselt analüüsiti õpetajate ja õpilaste hinnanguid küsimustele ning selleks kasutati Microsoft Office Excel 2007. Exceliga toodi välja aritmeetiline keskmine, mood, standardhälve, miinimum ja maksimum. Õpilaste kommentaaride analüüsimiseks kasutati aga kvalitatiivset sisuanalüüsi, kus (1) kommentaaride lugemise käigus leiti lausetest peituv põhiline mõte ehk kood (märksõna või fraasina); (2) märgiti üles koodide esinemissagedused; (3) tulemustes toodi välja kõige sagedamini esinenud koodid pildiraamatute kaupa.

Tulemused

Õpilaste hinnangud õppematerjalile

Õpilaste tagasiside ankeetidega sooviti teada, kuidas hindavad õpilased koostatud õppematerjali arusaadavust, keelelist sobivust (sh õppematerjali pikkust) ning meeldivust. Lisaks sooviti teada, kas pärast õppematerjali katsetamist oleksid õpilased enda hinnangul huvitatud pildiraamatute lugemisest ka väljaspool keeletundi. Tulemusi hinnati kahel erineval skaalal: 4-pallisel Likerti skaalal, kus „1“ on madalaim tulemus ja „4“ kõrgeim ning 5-pallisel Likerti skaalal, kus positiivne tulemus on „3“. Näiteks tundmatute sõnade esinemist tekstis hinnati 1-väga palju uusi sõnu; 2-palju uusi sõnu; 3-mõni üksik uus sõna ja 4-kõik sõnad on tuttavad.

E. Carle pildiraamatul „The Very Hungry Caterpillar“ põhinev õppematerjal.

Õppematerjali katsetas kokku 27 õpilast, neist 14 õppis kolmandas klassis ja 13 neljandas klassis. Õpilaste hinnang oli valdavalt positiivne, 16 õpilast 27 arvas, et nad oleksid huvitatud inglisekeelsete pildiraamatute lugemisest ning kõikidele vastanutele meeldis pildiraamatu

põhjal koostatud õppematerjal. Kommentaarides (enaminesenud vastused) toodi välja, et õppematerjal oli põnev, huvitav ja vaheldusrikas ning õpilastele meeldisid pildid ja paarilisega töötamine. Tegevustest ja ülesannetest meeldisid õpilastele kõige rohkem paaristööna ristsõna lahendamine (valis 23 õpilast), klassikaaslaste küsitlemine (17 õpilast) ning teksti ja pildi ühendamine (14 õpilast). Kõige raskemaks ülesandeks peeti aga ennustamist (5 õpilast) ja dialoogi koostamist (5 õpilast). Seitsme õpilase arvates ei olnud õppematerjalis aga ükski ülesanne ega tegevus keeruline.

Keeleliselt hindas enamik õpilasi õppematerjali sobivaks. Pildiraamatu teksti kohta arvas enamik õpilasi (16 õpilast), et see on sobiva raskusega, kaheksa arvas, et lihtne ja kolme õpilase arvates oli pildiraamatu tekst liiga lihtne. Sõnavara kohta arvati, et tekstis esines üksikuid võõraid sõnu (20 õpilast), kahe õpilase arvates olid kõik sõnad tuttavad ning viis õpilast pidi juurde õppima palju uusi sõnu. Nii pildiraamatu teksti kui ka töölehe pikkuse kohta arvas enamik (18 ja 21 õpilast), et see on paraja pikkusega. Kõikidest töölehe juhistest sai aru 16 õpilast ning 11 vajab vähest õpetajapoolset abi. Täpsemad tulemused on välja toodud tabelis 3.

Tabel 3. *Õpilaste hinnangud E. Carle pildiraamatul „The Very Hungry Caterpillar“ põhinevale õppematerjalile*

	Aritmeetiline keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Võõraste sõnade esinemine tekstis	2,9	0,5	3	2	4
Töölehe juhiste arusaadavus	3,6	0,5	4	3	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Teksti raskus	2,5	0,7	3	1	3
Teksti pikkus	2,6	0,6	3	1	3
Töölehe pikkus	2,9	0,6	3	2	5

J. Scieszka pildiraamatul „The True Story of the 3 Little Pigs!“ põhinev õppematerjal. Õppematerjali katsetas kokku 27 õpilast, neist 13 neljandast klassist ja 14 viiendast klassist. Õppematerjal meeldis kõigile 27 õpilasele. Põhjendustes toodi kõige sagedamini välja, et õppematerjal oli põnev, huvitav, ebatavaline, naljakas, vaheldus õpikule ja töövihikule. Kaks õpilast ütlesid, et lugu pani neid mõtlema sellele, et igal lool on kaks poolt ning kolm õpilast arvasid, et pildid aitasid neil jutust paremini aru saada. 19 õpilase hinnangul oleksid nad huvitatud pildiraamatute lugemisest ka väljaspool tundi, kaheksa õpilast ei osanud aga

küsimusele vastata. Ülesannetest ja tegevustest meeldisid õpilastele kõige rohkem rollimäng (18 õpilast), kirja kirjutamine (13 õpilast) ning teksti ja pildi kokkuviiimine (10 õpilast). Kõige raskemaks ülesandeks või tegevuseks peeti kirja kirjutamist (9 õpilast), teksti ja pildi ühendamist (7 õpilast) ning ennustamist (6 õpilast). Kahe õpilase arvates ei olnud ühtegi keerulist tegevust või ülesannet.

Valdav osa õpilastest hindas õppematerjali keeleliselt sobivaks. Enamik õpilasi (22 õpilast) hindas pildiraamatu teksti sobivaks, nelja arvates oli tekst liiga lihtne/lihtne ning ühe õpilase jaoks keeruline. Pildiraamatus esinenud sõnavara kohta arvas 23 õpilast, et tekstis esines üksikuid võõraid sõnu, ühe õpilase arvates olid kõik sõnad tuttavad ning kolme arvates pidid nad juurde õppima palju uusi sõnu. Nii pildiraamatu teksti (22 õpilast) kui ka töölehe pikkuse (20 õpilast) kohta arvas enamik õpilasi, et see oli sobiva pikkusega. Töölehe täitmisel sai kõigest aru 16 õpilast ning 10 vajas vähest õpetajapoolset abi. Täpsemad tulemused on kajastatud tabelis 4.

Tabel 4. *Õpilaste hinnangud J. Scieszka pildiraamatul „The True Story of the 3 Little Pigs!“ põhinevale õppematerjalile*

	Aritmeetiline keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Võõraste sõnade esinemine tekstis	2,9	0,4	3	2	4
Töölehe juhiste arusaadavus	3,6	0,6	4	2	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Teksti raskus	2,8	0,5	3	1	4
Teksti pikkus	2,9	0,5	3	1	4
Töölehe pikkus	3,3	0,5	3	3	5

Sue Arengo pildiraamatul „Jack and the Beanstalk“ põhinev õppematerjal.

Õppematerjali katsetas 28 õpilast, kellest 12 õppisid viiendas klassis ja 16 neljandas klassis. Õppematerjali hindas meeldivaks 26 õpilast. Õpilased kommenteerisid oma vastust järgnevalt (enaminesnenud vastused): meeldis huvitav ja lõbus jutt; et sai paaristööd teha; meeldisid huvitavad harjutused ja nii on lihtsam sõnu õppida. 18 õpilast arvasid, et nad oleksid huvitatud pildiraamatute lugemisest ka edaspidi, üheksa ei osanud vastata ning üks arvas, et ta ei ole huvitatud. Ülesannetest ja tegevustest meeldisid õpilastele kõige rohkem ristsõna lahendamine paaris (21 õpilast), ennustamise oksjon (13 õpilast), teksti ja pildi ühendamine (12 õpilast) ja doomino (10 õpilast). Kõige keerulisemaks ülesandeks või tegevuseks peeti

teksti ja pildi ühendamist (6 õpilast). Kaheksa õpilase arvates ei olnud õppematerjalis aga ühtegi keerulist ülesannet või tegevust.

Valdav osa õpilasi hindas õppematerjali keeleliselt sobivaks. Pildiraamatu teksti kohta arvas 13 õpilast, et see on sobiva raskusega ja 14 arvas, et lihtne/liiga lihtne. 20 õpilast leidsid tekstist üksikuid võõraid sõnu, viiele olid aga kõik sõnad tuttavad ning üks õpilane jättis küsimusele vastamata. Nii pildiraamatu teksti (21 õpilast) kui ka töölehe pikkuse (22 õpilast) kohta arvas suurem osa õpilasi, et see on sobiva pikkusega. Töölehe täitmisel said 12 õpilast kõikidest juhustest aru, kuid 14 õpilast vajab vähest õpetajapoolset abi. Täpsemad tulemused on kajastatud tabelis 5.

Tabel 5. *Õpilaste hinnangud Sue Arengo pildiraamatul „Jack and the Beanstalk“ põhinevale õppematerjalile*

	Aritmeetiline keskmine	Standardhälve	Mood	Min	Max
<i>Hinnatud 4-pallisel skaalal</i>					
Võõraste sõnade esinemine tekstis	3,1	0,6	3	1	4
Töölehe juhiste arusaadavus	3,4	0,6	3	2	4
<i>Hinnatud 5-pallisel skaalal</i>					
Teksti raskus	2,5	0,6	3	1	4
Teksti pikkus	2,8	0,6	3	1	4
Töölehe pikkus	3,1	0,6	3	2	5

Ekspert hinnangu tulemused

Ekspertanalüüsiiga sooviti teada saada, kuidas hindavad inglise keele õpetajad pildiraamatutel põhineva õppematerjali vastavust aluseks võetud kriteeriumitele ja millisel määral on vaja õppematerjali muuta või parandada. Täpsemad ekspertide hinnangud on välja toodud järgnevalt pildiraamatute kaupa.

E. Carle pildiraamatul „The Very Hungry Caterpillar“ põhinev õppematerjal. E1 katsetas õppematerjali kolmandas klassis ja E6 neljandas klassis. Ekspertide hinnangul oli õppematerjal terviklik, püstitatud õpiväljundid saavutati ning mõlemad eksperdid kasutaksid seda õppematerjali ka tulevikus. Täpsemad hinnangud on välja toodud tabelis 6.

Tabel 6. *Ekspertide hinnangud E. Carle pildiraamatul „The Very Hungry Caterpillar“ põhinevale õppematerjalile*

Printsiibid	E1	E6
Õppematerjali sobivus sihtrühmale	pigem jah	jah
Juhendmaterjali arusaadavus	jah	pigem jah
Õppematerjali teemade vastavus PRÕK-ga	jah	jah
Ülesannete seotus pildiraamatutega	jah	jah
Ülesannete keeleline korrektsus	jah	pigem jah
Ülesannete loogiline ülesehitus	jah	pigem jah
Õppematerjali sobivus kõnelemisoscuse arendamiseks	jah	jah
Õppematerjali sobivus grammatika arendamiseks	pigem jah	pigem jah
Õppematerjali sobivus sõnavara suurendamiseks	jah	jah
Õppematerjali on võimalik kasutada inglise keele tunnis	jah	jah
Õpilased on huvitatud pildiraamatutest	jah	jah

Kommentaaridest selgus, et mõlemale eksperdile õppematerjal meeldis. Positiivse poole pealt tõi E1 välja, et õppematerjal tekitab huvi ingliskeelsete raamatute vastu ja on vaheldusrikas. E1-le meeldis, et õpilased said palju paaris töötada, nad olid sunnitud lugema, et pilte järjestada, said arutleda ja omavahel koostööd teha. E6 tõi välja, et õppematerjal annab häid võimalusi suuliseks eneseväljenduseks ja kõne arenguks üldisemalt. E6-le meeldisid huvitavad tööülesanded, kuid miinusena tõi ta välja materjali ülepaisutatuse, sest tal oli tunne, et ta peab pidevalt kiirustama, kuid õpilased vajavad aega.

J. Scieszka pildiraamatul „The True Story of the 3 Little Pigs!“ põhinev õppematerjal. E2 katsetas õppematerjali neljandas klassis ja E3 viiendas klassis. Mõlemale eksperdile õppematerjal meeldis. Nii E2 kui ka E3 hinnangul oli õppematerjal terviklik, püstitatud õpiväljundid saavutati ning mõlemad kasutaksid seda ka edaspidi. Täpsemalt on ekspertide hinnangud välja toodud tabelis 7.

Tabel 7. *Ekspertide hinnangud J. Scieszka pildiraamatul „The True Story of the 3 Little Pigs!“ põhinevale õppematerjalile*

Printsiibid	E2	E3
Õppematerjali sobivus sihtrühmale	jah	jah
Juhendmaterjali arusaadavus	jah	pigem jah
Õppematerjali teemade vastavus PRÕK-ga	jah	jah
Ülesannete seotus pildiraamatutega	jah	jah
Ülesannete keeleline korrektsus	jah	jah
Ülesannete loogiline ülesehitus	jah	jah
Õppematerjali sobivus kõnelemisoscuse arendamiseks	pigem jah	jah
Õppematerjali sobivus grammatika arendamiseks	pigem jah	jah
Õppematerjali sobivus sõnavara suurendamiseks	jah	jah
Õppematerjali on võimalik kasutada inglise keele tunnis	jah	jah
Õpilased on huvitatud pildiraamatutest	jah	jah

Kommentaaridest selgus, et mõlemale eksperdile õppematerjal meeldis. E2 tõi välja, et talle meeldis vaheldusrikkus, mida õppematerjal pakkus ja võimalus töötada tavapärasest erinevalt. Ta lisas, et õppematerjal aitab õpilasi ka tunniväliselt inglise keeles lugema suunata. E3-le meeldisid huvitavad ülesanded (eriti just lausete koostamine pärast *Match the phrases* ülesannet), loo uudsus ja humoorikus. Ta lisab, et see lugu õpetab nägema asju teise nurga alt ning paljude õpilaste arvates sai hundist positiivne tegelane. Negatiivse poole pealt arvas E3, et pildid olid liiga tumedad ning kui päike paistis, siis oli esitluse nähtavus halb.

Sue Arengo pildiraamatul „Jack and the Beanstalk“ põhinev õppematerjal. E4 katsetas õppematerjali viiendas klassis ja E5 neljandas klassis. Mõlemale eksperdile õppematerjal meeldis. Nii E4 kui ka E5 hinnangul oli õppematerjal terviklik, püstitatud õpiväljundid saavutati ning mõlemad kasutaksid seda ka edaspidi. Täpsemalt on ekspertide hinnangud välja toodud tabelis 8.

Tabel 8. *Ekspertide hinnangud Sue Arengo ümberjutustatud pildiraamatul „Jack and the Beanstalk“ põhinevale õppematerjalile*

Printsiibid	E4	E5
Õppematerjali sobivus sihtrühmale	pigem jah	jah
Juhendmaterjali arusaadavus	pigem jah	jah
Õppematerjali teemade vastavus PRÕK-ga	jah	jah
Ülesannete seotus pildiraamatutega	jah	jah
Ülesannete keeleline korrektsus	jah	jah
Ülesannete loogiline ülesehitus	pigem jah	jah
Õppematerjali sobivus kõnelemisoscuse arendamiseks	jah	jah
Õppematerjali sobivus grammatika arendamiseks	pigem jah	jah
Õppematerjali sobivus sõnavara suurendamiseks	jah	jah
Õppematerjali on võimalik kasutada inglise keele tunnis	jah	jah
Õpilased on huvitatud pildiraamatutest	pigem jah	jah

Kommentaaridest selgus, et E4-le ja E5-le õppematerjal meeldis. E4 kommenteeris, et õpilastele meeldis õppematerjaliga tunnis töötada ja materjal jättis tervikliku mulje. E5 tõi positiivse küljena välja, et õppematerjal muutis tunni põnevaks ja õppematerjalis oli palju huvitavaid ülesandeid. Viimases kommentaaris lisas E5, et selliseid materjale võiks rohkem olla. Miinusena toodi aga välja ajakulu, nii E4-l kui E5-l kulus õppematerjali käsitlemiseks tunnis rohkem aega, kui käesoleva töö autor oli planeerinud. E4-l kulus 4 õppetundi (4x45 min) ja E5-l 3 õppetundi (3x45 min). E4 lisas juurde, et õppematerjal on sobiv lihtmineviku tutvustamiseks või kinnistamiseks, kuid selle ajavormiga esmaseks kokkupuuteks materjal sellisel kujul ei sobiks.

Ülaltoodud tulemuste põhjal võib väita, et koostatud pildiraamatutel põhinev õppematerjal sobib kõnelemisoscuse ja grammatika arendamiseks ning sõnavara laiendamiseks. Ekspertide hinnangul on õppematerjal loogiliselt ülesehitatud, keeleliselt korrektne ja juhised valdavalt arusaadavad. Õppematerjalide teemad on vastavuses PRÕK (2011) toodud läbivate teemadega. Ekspertid hindasid õppematerjali sihtrühmale keeleliselt sobivaks, kuid E6, kes hindas kõiki kolme õppematerjali, arvas, et tervikuna on materjal sobiv pigem teisele kui esimesele kooliastmele.

Ekspertide soovitused õppematerjali parandamiseks

Käesoleva töö üheks uurimisküsimuseks oli teada saada, millisel määral on ekspertide ja õpilaste tagasisidest tulenevalt vaja õppematerjali muuta või täiendada. Ekspert hinnangutest selgus, et kõikides õppematerjalides on vaja, kas suuremal või vähemal määral, sisse viia parandusi või muudatusi. E1, E2, E3, E4 ja E5 tegid parandusettepanekuid vaid enda katsetatud, kuid E6 andis oma hinnangu kõigile kolmele õppematerjalile. Järgnevalt on ekspertide soovitused toodud välja pildiraamatute kaupa.

E. Carle pildiraamatul „The Very Hungry Caterpillar“ põhinev õppematerjal. Koostatud õppematerjalile tegid parandusettepanekuid E1 ja E6. E1 arvates võiks pildiraamat olla ka paber kandjal. Käesolevasse uurimistöösse on kaasatud 6 eksperti ja raamatud on kallid, seega leidis töö autor, et pildiraamatuid ekspertidele ei jagata, kuid õpetajatel on soovi korral võimalus need ise hankida. Kolmandas tegevuses, klassikaaslaste küsitlemine, soovitas E1 anda õpilastele rohkem küsimusi ning õpilastel võiks olla valikuvõimalus. Töö autori arvates muudab küsimuste lisamine ülesande huvitavamaks, seega muudeti küsimuste arvu ning anti õpilastele võimalus valida ise küsimusi, mida küsida. Neljanda tegevuse, pildi ja teksti kokku viimine, kohta märkis E6, et tegevused B ja C võiks omavahel ära vahetada, sest enne tehakse näide ja siis alles asuvad õpilased tööle. Õpetaja juhendmaterjalis viidi muudatus sisse.

Neljandas ja viiendas tegevuses soovitas E6 muuta õpilaste lipikutel lihtolevik lihtminevikuks, nii nagu pildiraamatus originaalselt on. Põhjuseks tõi ta, et õpilased olid segaduses, kuna raamat, mida õpetaja ette luges oli minevikus, kuid nende lipikutel oli tekst olevikus (*märkus:* pildiraamatu pildid olid pandud Microsoft PowerPointi esitlusse ilma tekstita, et vastavalt klassile valida kas minevik või olevik). Töö autor ei hakanud ülesannet muutma, sest lugu oli muudetud lihtolevikku seetõttu, et see sobiks ka I kooliastmele, kes veel lihtminevikku ei õpi. Soovi korral saab õpetaja ise muudatused sisse viia. Töö autor lisas aga õpetaja juhendmaterjalile vastava märkuse .

E6 soovitas nädalapäevade ülesande ettepoole tuua. Töö autori arvates oli see põhjendatud ettepanek ja ta tegi vastavad muudatused. Lisaks soovitas E6 vahetada omavahel ära kuuenda ja seitsmenda tegevuse, sest arutelu kaudu on õpilastel lihtsam pildiraamatuga seotud sõnavara meenutada ning alles seejärel ristsõna lahendada. Töö autorile tundus põhjendus piisav ja ta viis vastava muudatuse sisse.

J. Scieszka pildiraamatul „The True Story of the 3 Little Pigs!“ põhinev õppematerjal.

Koostatud õppematerjalile tegid parandusettepanekuid E2, E3 ja E6. Esimese tegevuse juures soovitas E6 vahetada omavahel A ja B osa, sest B osas antud sõnad toetavad muinasjutu äraarvamist. Teised eksperdid (E2 ja E3) ei näe põhjust osade vahetamiseks, seega muudatust sisse ei viidud.

Teise tegevuse juures märkis E3, et õpilastel oli raskusi pildi ja teksti kokkuviiimisel. Sama probleemi tõi välja ka E2. Töö autor on ekspertidega nõus, et ülesanne tundus keeruline, sest ka õpilased hindasid ülesannet keeruliseks. Seega tehti õpilaste lipikutel täiendusi: teksti lihtsustati ning märksõnad toodi tumedalt välja. E3-le jäi tegevuses arusaamatuks, milline pakk on A ja milline B osa. Töö autoril olid pakid jagatud vastavalt (A) pilt peal ja (B) tekst peal. Hilisemate segaduste vältimiseks lisati kõikidel õppematerjalidele lipikute nurka vastavalt A või B.

Viienda tegevuse juures soovitas E3 muuta sõnastust, tema arvates tundus „teivastest maja“ eesti keeles kohmakas ja pakkus asenduseks „okstest maja“. Töö autor nõustus ettepanekuga ja ta tegi töölehel vastava paranduse. Seitsmenda tegevuse, kirja kirjutamine, juures arvas E6, et õpilastel võiks ees olla kirja mudel, mis lihtsustaks kirjutamist. Samas E2 ja E3 ei muudaks tegevuse juures midagi. Võttes arvesse ka õpilaste hinnanguid (õpilaste arvates oli see kõige keerulisem ülesanne) otsustas töö autor kirja kirjutamise asendada päeviku sissekandega.

Sue Arengo pildiraamatul „Jack and the Beanstalk“ põhinev õppematerjal.

Õppematerjalile tegid parandusettepanekuid E4, E5 ja E6. Kõik kolm eksperti olid arvamusel, et tegevustele kulub rohkem aega kui kaks õppetundi (2x45 min). Samas kõik eksperdid leidsid, et sellisel kujul on materjal terviklik ja sobiv. Seetõttu muudeti vaid õpetaja juhendis olevat raamatu käsitlemiseks kuluvat aega.

Teise tegevuse juures tõi E4 välja, et pildi ja teksti kokku sobitamine oli õpilastele raske. Sama näitas ka õpilaste hinnang, kus antud ülesanne oli valitud kõige keerulisemaks. E4 soovitas teksti lihtsustada ning pilte suurendada. Töö autor nõustus nende arvamustega ning tekste ja pilte muudeti nii, et oleks selgem aru saada, milline pilt millise tekstiga kokku sobib. Lisaks sellele muudatusele tehti märksõnad tumedaga kirjaga. E6 soovitas tegevuse juures ära jätta D osa, kus õpilased pidid kokkuvõtvaid lauseid moodustama. Tema arvates on see liiga keeruline. Kuna teised eksperdid, E4 ja E5, arvasid, et tegevust ei ole vaja muuta, siis jäeti see nii, nagu algselt oli. Samuti ei pidanud enamik õpilasi tegevust keeruliseks.

Arutelu

Käesoleva uurimustöö eesmärgiks oli koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal I ja II kooliastme inglise keele tundides kõnelemisoscuse, grammatika ja sõnavara arendamiseks. Õppematerjali katsetasid üks Jõgevamaa, üks Ida-Virumaa ning neli Tartu linna inglise keele õpetajat ja nende õpilased, kellelt saadud tagasiside õppematerjalide kohta oli valdavalt positiivne.

Esimese kahe uurimisküsimusega sooviti teada inglise keele õpetajate arvamusi koostatava õppematerjali vajalikkuse kohta, millistele oskustele peaks õppematerjal nende arvates keskenduma ning millistest pildiraamatutest oleksid nad enim huvitatud. Suurem osa inglise keele õpetajatest arvas, et pildiraamatutel põhinev õppematerjal on vajalik. Kõige rohkem sooviti, et õppematerjal keskenduks kirjutamisoscusele ja kõnelemisoscusele. Teiste oskuste juures toodi välja sõnavara ja grammatika. Õppematerjali koostamisel arvestati õpetajate soovitusi, kuid töö autor pidas olulisemaks kõnelemisoscuse arendamist jättes kirjutamisoscuse tagaplaanile. Ka PRÕK (2011) rõhutab, et I ja II kooliastmes tuleks keskenduda õpilaste suuliseväljendusoscuse arendamisele. Tomlinson & Dat (2004) lisavad, et sooritusärevuse tõttu ei julge õpilased võõrkeele õppes oma mõtteid avaldada, seega on oluline, et õpilased saaksid tunnis võimalikult palju suhelda. Lisaks kinnitavad valikut ka õpilaste hinnangud, sest väga paljud vastajad tõid õppematerjali eelisena välja võimaluse tunnis väikestes rühmades suhelda. Enamik õpetajad soovis pildiraamatutena näha õppematerjalis selliseid raamatuid, mis haakuksid PRÕK läbivate teemadega. Töö autor võttis pildiraamatute valikul õpetajate soovitusi arvesse.

Kolmanda uurimisküsimusega sooviti teada saada, kuidas hindavad eksperdid õppematerjali vastavust seatud kriteeriumitele: õppematerjali keelist sobivust I ja II kooliastmele, selle sobivust kõnelemisoscuse, grammatika ja sõnavara arendamiseks, valminud materjali ülesehituse loogilisust, keelelist korrektsust ja arusaadavust. Ekspertide arvates sobib koostatud õppematerjal kõnelemisoscuse, grammatika ja sõnavara arendamiseks. Kasutatud tegevusi, ülesandeid ja pildiraamatuid hinnati sihtrühmale keeleliselt sobivaks. Kinnitust leidis ka Larsen-Freemani (2008), Richardsi (2006), McDonough et al. (2013), Efirizali (2012) ning Ahmedi ja Rao (2013) väide, et CLT soodustab õpilaste suhtlemisoscuse arengut ning Hsiu-Chih (2008) ja Lado (2012) väide, et pildiraamatuid on võimalik edukalt kasutada ka võõrkeeleõppes. Ühe eksperdi arvates sobiks õppematerjal tervikuna pigem II kui I kooliastmesse. Erinevates koolides alustatakse keeleõpinguid erinevates klassides, seega õpilaste keeletase on I kooliastme lõpuks väga erinev. Enamasti hinnati õppematerjali keeleliselt korrektseks ning arusaadavaks ning ülesehitust peeti

valdavalt loogiliseks. Ekspert hinnangutes ei toodud välja puudusi, mida mainivad Smith ja Wiese (2006) ning Duffi ja Maley (2008), väites, et õpilastele võib pildiraamatute tekst olla liiga keeruline, kultuuritaust tundmatu ning pildid segavaks faktoriks. Ekspertidele õppematerjal üldiselt meeldis ja nad kõik soovisid seda ka edaspidi kasutada.

Neljanda uurimisküsimusega sooviti teada saada õpilaste hinnangut õppematerjali arusaadavuse, keelelise sobivuse, meeldivuse ja lugemishuvi suurenemise kohta. Õpetajate hinnangule lisaks on samamoodi oluline ka õpilaste arvamus. Õpilased hindasid õppematerjali enamjaolt keeleliselt sobivaks. Enamiku õpilaste hinnangul esines tekstis üksikuid uusi sõnu ning tekst oli sobiva pikkusega. Tomlinson (2011) ütleb, et tekst peakski olema lihtne, kuid samas esitama õpilastele ka väljakutse. Enamasti peeti tegevusi ja ülesandeid arusaadavateks, kuid mõne ülesande puhul vajati ka õpetajapoolset abi, eriti just teksti ja pildi kokkusobitamise ja kirja kirjutamise puhul. Raskuste põhjuseks võib olla asjaolu, et õpilased ei ole varem kirja kirjutamisega kokku puutunud. Õpilaste arvates olid kõik valitud pildiraamatud põnevad ja tegevused meeldivad. Huvitava ja meeldiva õppematerjali korral on õpilaste õpimotivatsioon suurem (Tomlinson, 2010, 2011). Kõige rohkem meeldis õpilastele paaristööna ristsõna lahendamine ning teksti ja pildi kokkusobitamine. Valdav osa õpilasi arvas, et nad oleksid huvitatud pildiraamatute lugemisest. Lado (2012) ja Pantaleo (2012) väide sai kinnitust, et pildiraamatute kasutamine tunnis tõstab õpilaste lugemishuvi. Kokkuvõttes võib väita, et koostatud õppematerjal sobis valitud sihtrühmale.

Viienda uurimisküsimusega sooviti teada ekspertide soovitusi töölehtede parandamiseks ja täiendamiseks. Parandusettepanekute juures lähtuti ka õpilaste arvamuselt. Ekspertid soovitasid muudatusi teha kõigis kolmes õppematerjalis. Kõige rohkem soovitasid ekspertid sisulisi muudatusi, küsimuste juurde lisamist ja tegevuste järjekorra muutmist. Keelelistest muudatustest soovitati kõige rohkem lihtsustada teksti tegevuses teksti ja pildi kokkuviiimine. Nii McDonough et al. (2013) kui ka Tomlinson (2011) rõhutavad õppematerjali katsetamise tähtsust, sest selle käigus selguvad õppematerjali kitsaskohad ning soovitusi arvesse võttes on võimalik muuta materjal sihtrühmale sobivamaks ja õpetamise seisukohalt tõhusamaks. Kohandatud materjal aitab tõsta õpilaste õpimotivatsiooni (McDonough et al., 2013). Kõiki ekspertide soovitatud muudatusi töösse sisse ei viidud, arvesse võeti soovitusi asjakohasust ning ka teiste ekspertide ja õpilaste arvamus. Töö autor jättis endale otsustusõiguse juhul, kui ekspertid olid erinevatel arvamustel.

Uurimuse tugevuseks oli kõikide koostatud õppematerjalide katsetamine kahe eksperdi poolt ning lisaks ühe eksperdi hinnang kõigile kolmele õppematerjalile. Selleks, et materjali hinnata, on vaja seda katsetada kolmandate isikute poolt (Tomlinson, 2010). Lisaks

eksperthinnangule saadi tagasisidet ka õpilastelt. Kuna õppematerjal on ennekõike koostatud õpilastele, siis materjali sobilikkuse määramiseks on oluline küsida ka nende arvamust (McDonough et al., 2013; Tomlinson, 2011).

Uurimuse piiranguks on aga üheselt mõistetava juhendi puudumine selle kohta, mida töö autor ekspertidelt ootab. Seetõttu saadi hinnang vaid iga eksperdi katsetatud õppematerjalile, kuigi töö autor soovis, et iga õpetaja katsetaks küll üht, kuid hindaks kõiki kolme õppematerjali. Teiseks piiranguks on õppematerjali katsetamise aeg, mis jäi aprilli ja mille tõttu oli pildiraamatute teemade valik limiteeritud, sest arvestada tuli vaid kevadel läbivõetavate teemadega.

Kokkuvõtteks võib järeldada, et uurimuse käigus valminud pildiraamatutel põhinev õppematerjal on lihtsasti kasutatav inglise keele tundides ja aitab arendada I ja II kooliastme õpilaste kõnelemisoscust, sõnavara ja grammatikat. Uurimuses osalenud õpilaste ja õpetajate hinnangul on tegu põneva ja tervikliku õppematerjaliga, mis aitab tunde mitmekesisemaks muuta. Nii õpilaste kui ka õpetajate hinnangul tõstis õppematerjal õpilaste lugemishuvi ning mõlemad osapooled kasutaksid materjali ka edaspidi. Edaspidised uurimused pildiraamatute põhjal pakuvad võimalusi koostada õppematerjale teiste osaoskuste arendamiseks ja katsetada ka paber kandjal pildiraamatute kasutamist võõrkeele tunnis.

Tänuõnad

Täna kõiki õpetajaid ja õpilasi, kes olid nõus hindama ja katsetama uurimustöö raames koostatud õppematerjali.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Allkiri

Kuupäev

Kasutatud kirjandus

- Autoriõiguse seadus. (1992). Riigikogu 12.detsembri 1992. a seadus. Külastatud aadressil www.riigiteataja.ee/akt/128122011005.
- Ahmad, S., Rao, C. (2013). Applying communicative approach in teaching english as a foreign language: a case study of Pakistan. *Porta Linguarum*, 20, 187-203.
- Collie, J., Slater, S. (2008). *Literature in the Language Classroom: a Resource Book of Ideas and Activities*. M. Swan (Ed). Cambridge: Cambridge University Press.
- Duff, A., Maley, A. (2008). *Literature* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Efirizal, D. (2012). Improving students' speaking through communicative language teaching method at Mts Ja-alhaq, Sentot Ali Basa Islamic Boarding School of Bengkulu, Indonesia. *International Journal of Humanities and Social Science*, 20(2), 127-134.
- Ellis, N. C. (2009). Optimizing the input: frequency and sampling in usage-based and form-focused learning. In M. H. Long & C. J. Doughty (Eds.), *The Handbook of Language Teaching* (pp. 139-159). West Sussex: Blackwell Publishing.
- Folse, K. S. (2004). *Vocabulary Myths: Applying Second Language Research to Classroom Teaching*. Michigan: The University of Michigan Press.
- Larsen-Freeman, D. (2008). *Techniques and Principles in Language Teaching* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching* (4th ed.). Harlow: Pearson.
- Hinkel, E. (2006). Current perspectives on teaching the four skills. *TESOL Quarterly*, 40(1), 109-131.
- Hsiu-Chih, S. (2008). The value of English picture story books. *ELT Journal*, 62(1), 47-55.
- Hughes, R. (2011). *Teaching and Researching: Speaking* (2nd ed.). New York: Routledge.
- Hunt, P. (2001). *Children's Literature*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd.
- Jalongo, M. R. (2004). *Young children and picture books*. Washington: National Association for the Education of Young Children.
- Jones, C., Carter, R. (2012). Literature and language awareness: using literature to achieve CEFR outcomes. *Journal of Second Language Teaching and Research*, 1(1), 69-82.
- Kingisepp, L., Sõrmus, E. (2000). *Ülevaade võõrkeeleõppe meetoditest*. Tallinn: TEA.
- Kirmjõe, K. (2012). *Rahvajuttudel põhinev õppematerjal inglise keelt kõnelevate riikide kultuurielementide õpetamiseks II kooliastmes inglise keele tunnis*. Publitseerimata magistritöö. Tartu Ülikool.
- Kitsnik, M. (2011). *Keelestruktuuride õpetamine seostatult teemade ja osaoskustega*. Külastatud aadressil

- www.oppekava.ee/images/5/57/Keelestruktuuride_%C3%B5petamine_seoses_teemade_ja_osaoskustega.pdf.
- Kivilo, K. (2012). *Briti lastekirjanduse valiktekstide rakendamine inglise keele kui võõrkeele osaoskuste õpetamisel ja väärtustest kõnelemisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Krusten, R., Kumberg, K., Mürsepp, M., Niitra, M., Ojala, H., Palm, J., Reidolv, M., Tarrend, A. (2006). *Lastekirjanduse sõnastik*. J. Palm, Ü. Väljataga (Toim). Tallinn: Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus.
- Lado, A. (2012). *Teaching Beginner ELLs Using Picture Books: Tellability*. California: Corwin.
- Martens, P., Martens, R., Doyle, M. H., Loomis, J., Aghalarov, S. (2012). Learning from picturebooks: reading and writing multimodally in first grade. *Reading Teacher*, 66(4), 285-294.
- McConachy, T. (2009). Raising sociocultural awareness through contextual analysis: some tools for teachers. *ELT Journal*, 63(2), 116-117.
- McDonough, J., Shaw, C., Masuhara, H. (2013). *Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide* (3rd ed.). West Sussex: Wiley-Blackwell.
- McNamee, A., Mercurio, M. L. (2007). Who cares? How teachers can scaffold children's ability to care: a case study for picture books. *Early Childhood Research and Practice*, 9(1). Retrieved from ecrp.uiuc.edu/v9n1/mcnamee.html.
- Mikk, J. (2000). Õppekirjanduse ekspertiisi süsteem. *Haridus* 3, 23-25.
- Muri, L. (2012). *Lasteriimide (nursery rhymes) kasutamine inglise keele kui võõrkeele õpetamisel, briti kultuurist ja ajaloost teadmiste andmisel ning väärtustest kõnelemisel II kooliastmes*. Publitseerimata magisträtöö. Tartu Ülikool.
- Nikolajeva, M. (2008). Play and playfulness in postmodern picturebooks. In L. R. Sipe & S. Pantaleo (Eds), *Postmodern Picturebooks: Play, Parody, and Self-Referentiality* (pp. 55-73). New York: Routledge.
- Nikolajeva, M. (2012). Reading other people's minds through word and image. *Children's Literature in Education* 43, 273-291.
- Nikolajeva, M., Scott, C. (2006). *How Picturebooks Work*. New York: Routledge.
- O'Neil, K. (2010). Once upon today: teaching for social justice with postmodern picturebooks. *Children's Literature in Education*, 41, 40-51.
- O'Neil, K. E. (2011). Reading pictures. Developing visual literacy for greater comprehension. *The Reading Teacher*, 65(3), 214-223.

- Pantaleo, S. (2012). Exploring grade 7 students' responses to Shaun Tan's *The Red Tree*. *Children's Literature in Education* 43, 51-71.
- Pantaleo, S., Sipe, L. (2008). Introduction: postmodernism and picturebooks. In L. R. Sipe & S. Pantaleo (Eds), *Postmodern Picturebooks: Play, Parody, and Self-Referentiality* (pp. 1-6). New York: Routledge.
- Pihlak, S. (2012). *Kirjanduse kasutamine II kooliastmes inglise keele kui võõrkeele tunnis*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Puksand, H. (2012). Eesti kooliõpilaste lugemisharjumused. *Keel ja Kirjandus*, 11, 824-835.
- Põhikooli riiklik õppekava. (2011). Vabariigi Valitsuse 06. jaanuari 2011. a määrus nr 1, lisa 2. Külastatud aadressil www.riigiteataja.ee/akti/isa/1140/1201/1001/VV1_lisa2.pdf#.
- Richards, J. C. (2006). *Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rimmeld, K. (2012). *21. sajandi briti lastekirjanduse kasutamine III kooliastmes inglise keele tunnis lugemisokuse ja kirjutamisokuse arendamiseks*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Saareleht, R. (2012). *Luule kasutusvõimalusi inglise keele kui võõrkeele õpetamisel II kooliastmes*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Sheils, J. (1993). *Communication in the Modern Languages Classroom: Project No. 12 "Learning and Teaching Modern Languages for Communication"*. Strasbourg : Council of Europe Press.
- Sonbul, S., Schmitt, N. (2010). Direct teaching of vocabulary after reading: is it worth the effort? *ELT Journal*, 63(3), 253-260.
- Smith, J., Wiese, P. (2006). Authenticating children's literature: raising cultural awareness with an inquiry-based project in a teacher education course. *Teacher Education Quarterly* 1. Retrieved from www.highbeam.com/doc/1P3-1034273081.html.
- Tammiste, L. (2013). *Autentsetel lauludel põhinev töölehtede komplekt grammatika õpetamiseks õpikule "I love English 4"*. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tartu Ülikool.
- Thornbury, S. (2004). *How to Teach Vocabulary*. Harlow: Longman.
- Tomlinson, B. (2010). Language acquisition and language learning materials. In B. Tomlinson (Eds), *English Language Learning Materials: A Critical Review* (pp. 3-14). London: Continuum International Publishing Group.
- Tomlinson, B. (2011). Introduction: principles and procedures of materials development. In B. Tomlinson (Eds), *Materials Development in Language Teaching* (pp. 1-34). Cambridge: Cambridge University Press.

- Tomlinson, B., Dat, B. (2004). The contributions of Vietnamese learners of English to ELT methodology. *Language Teaching Research*, 8(2), 199-222.
- Vallone, G. (2004). A practical guide to fostering critical thinking in first grade through graduate school using children's literature, in particular picture books. *Analytic Teaching*, 24(2), 78-85.
- Van, T. T. M. (2009). The relevance of literary analysis to teaching literature in the EFL classroom. *English Teaching Forum*, 47(3), 3-17.
- Vardell, M. S., Hadaway, N. L., & Young, T. A. (2006). Matching books and readers: selecting literature for English learners. *The Reading Teacher* 59 (8), 734-741.
- Vöörmann, R., Helemäe, J. (2010). *Õpetajad, tegevused, ajakulu. Uuringu kokkuvõte ajakulust õppetundide läbiviimisele lisanduvate ülesannete täitmiseks*. Eesti Haridustöötajate Liit. Külastatud aadressil www.ehl.org.ee/public/files/uuringu%202009%20kv.pdf_b.pdf.
- Youngs, S., Serefini, F. (2013). Discussing picturebooks across perceptual, structural and ideological perspectives. *Journal of Language and Literacy Education*, 9(1), 185-200.
- Wilkins, D. A. (1980). *Linguistics in Language Teaching*. London: Edward Arnold.

Lisa 1

Annika Apuhtin

PILDIRAAMATUTEL PÕHINEV ÕPPEMATERJAL I JA II KOOLIASTME INGLISE
KEELE KUI VÕÕRKEELE TUNNIS KÕNELEMISOSKUSE, SÕNAVARA JA
GRAMMATIKA ARENDAMISEKS

Kasutatud pildiraamatud:

1. E. Carle „The Very Hungry Caterpillar“
2. J. Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs!“
3. Sue Arengo ümberjutustus „Jack and the Beanstalk“

Tartu 2014

Austatud inglise keele õpetaja!

Käesolev õppematerjal on mõeldud inglise keele õpetajatele inglise keele kui võõrkeele õpetamiseks I ja II kooliastmes. Õppematerjali eesmärkideks on arendada õpilaste kõnelemisioskust, sõnavara ja grammatikat ning motiveerida neid ingliskeelseid pildiraamatuid lugema.

Õppematerjal on koostatud kolmele pildiraamatule ja see sisaldab õpilaste töölehti, õpetaja juhendmaterjali, pildi kaarte, pildi ja teksti ühildamise kaarte. Lisaks on kaasas CD nimetatud õppematerjalide ning digitaliseeritud pildiraamatutega. Teemade käsitlel on lähtunud järgnevast:

- 1) Häälestus;
- 2) Töö sõnavaraga (käsitletakse vaid nende sõnade tähendust, mille mitteteadmine segab teksti mõistmist);
- 3) Töö pildiraamatu põhjal (mille lõpuks jõutakse tervikliku jutuni);
- 4) Sõnavara ja grammatika ülesanded;
- 5) Tegevused ja ülesanded pildiraamatu põhjal (rollimängud, kirja kirjutamised jms);
- 6) Kokkuvõte.

Käesolevat õppematerjali võib õpetaja kohandada või muuta vastavalt õpilaste keeletasemele. Ühe pildiraamatul põhineva õppematerjali läbimiseks on mõeldud kaks kuni kolm õppetundi, kuid tegevusi ja ülesandeid võib kasutada ka eraldiseisvatena.

Õppematerjali koostamisel saadi ideid erinevatelt autoritelt ning inglise keele didaktika loengu konspektidest. Kasutatud ideede loetelu on toodud järgmisel leheküljel.

Kasutatud ideed:

Ideed on saadud erinevatelt autoritelt ning inglise keele didaktika loengu konspektidest.

Collie, J., Slater, S. (2008). *Literature in the Language Classroom: a Resource Book of Ideas and Activities*. M. Swan (Ed). Cambridge: Cambridge University Press.

Five activities to use with Jon Scieszka's The True Story of the 3 Little Pigs. (s.a.). Retrieved from www.scholastic.com/teachers/lesson-plan/true-story-3-little-pigs-extension-activities.

McDonough, J., Shaw, C., Masuhara, H. (2013). *Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide* (3rd ed.). West Sussex: Wiley-Blackwell.

Richards, J. C. (2006). *Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.

McDonough, J., Shaw, C., Masuhara, H. (2013). *Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide* (3rd ed.). West Sussex: Wiley-Blackwell.

Sheils, J. (1993). *Communication in the Modern Languages Classroom: Project No. 12 "Learning and Teaching Modern Languages for Communication"*. Strasbourg : Council of Europe Press.

Juhendmaterjal õpetajale

Tunnis käsitletav raamat: Eric Carle „The Very Hungry Caterpillar“

Raamatu käsitlemiseks kuluv aeg: 2x45 min

Vanuserühm: I-II kooliaste

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub E. Carle'i pildiraamatu „The Very Hungry Caterpillar“ temaatika ja sõnavaraga.
- Õpilane praktiseerib nii suuliselt kui kirjalikult raamatu sõnavara toidu ja nädalapäevade kohta.
- Õpilane arutleb raamatu teemade, liblika elutsükkel ja rööviku toit, üle.

Õpiväljundid:

- Õpilane küsib küsimusi lihtolevikus.
- Õpilane vastab lihtoleviku küsimustele õpitud sõnavara ja lausekonstruktsioonide piires.
- Õpilane tunneb raamatus esinevat sõnavara ning oskab seda kasutada õpitud lausekonstruktsioonides.
- Õpilane kasutab õpitud sõnavara ja lihtlauseid oma mõtete suuliseks väljendamiseks ning piltide kirjeldamiseks.

Häälestus

Eeltöö: Tahvlile on kirjutatud sõnad CATERPILLAR, EGG, LEAF, MOON.

- A. Õpetaja näitab õpilastele raamatu esimest pilti (pilt on arvutis, et kõik näeksid) ja palub neil arvata, mida nad pildil näevad ning kes võiksid sellest väikesest munast välja tulla. Kui õpilased jäävad hätta, annab õpetaja vihjeid ja/või esitab suunavaid küsimusi. Kui õpilased ingliskeelset sõna ei tea, vastavad nad eesti keeles. Koos õpilastega vaadatakse üle tahvlil olevate sõnade tähendused.

Vastus: pildil on kujutatud kuupaistel olevat lehte, millel on väike muna. Munast koorub välja röövik.

Võimalikud küsimused: emakeelt võib kasutada juhul, kui õpilane sõna ei tea. Seejärel kordab õpetaja sõna inglise keeles.

Is it night or day? Why do you think that?

What do you see in the picture?

What is the small white thing on the leaf?

Who puts the egg on the leaf?

Who comes out of the egg?

Tegevus 1 Frontaalne töö: raamatu tutvustus

- A. Õpetaja näitab (esikaant) ja tutvustab raamatut, millega hakatakse tunnis tegelema. Ta küsib õpilastelt, millest võiks raamat rääkida.

Võimalikud küsimused:

Who is a caterpillar?

What do you think he does after coming out off the egg?

What does "The Very Hungry Caterpillar" mean?

Is he the only character in the story?

Tegevus 2 Frontaalne töö: toidu sõnavaraga tutvumine

What do you think the caterpillar eats?

What do you eat?

- A. Õpetaja näitab arvutist pilte ja õpilased arvavad, mis on pildil (pildid puuviljadest, toidust ja röövikust, mis esinevad raamatus). Kui õpilased inglisekeelset sõna ei tea, vastavad eesti keeles (õpetaja ütleb sõnad inglise keeles). Pildi alla ilmub ka inglisekeelne sõna. Õpilased kordavad sõnu kooris koos õpetajaga. Vajadusel võib õpetaja paluda sõna ka individuaalselt korrata.
- B. Õpilased täidavad töölehel esimese ülesande, kus neil tuleb pildi alla kirjutada õige sõna. Sõnad on ülesande all olevas kastis. Hiljem kontrollitakse need koos üle.
- C. Õpetaja küsib õpilastelt (4-5 õpilast), mis neile maitseb. Õpetaja kirjutab küsimused tahvlile (küsimused võivad olla ka arvutis).

What fruits do you like? (vastus: I like...)

What food you don't like? (vastus: I don't like ...)

Do you like salami/ice-cream? etc. (vastus: Yes, I do/ No, I don't)

Tegevus 3 Paaristöö: klassikaaslaste küsitlemine

- A. Õpilastel on töölehel tabel (harjutus 3), kuhu nad märgivad klassikaaslaste eelistused. Nad käivad klassis ringi ja küsitlevad teineteist. Õpilastele on abiks tahvlil (arvutis) olevad küsimused.
- B. Õpetaja küsib õpilaste käest, mida nad teada said.

Who likes watermelon?

Does Mari like ice-cream?

Tegevus 4 Frontaalne- ja paaristöö: nädalapäevade kordamine

- A. Õpetaja küsib õpilastelt nädalapäevade kohta. Võimalikud küsimused:
The caterpillar does something every day.

How many days are there in a week?

How are weekdays called in Estonian?

How are the days called in English?

- B. Õpetaja küsib õpilastelt, kuidas nad küsivad inglise keeles *mida sa teed esmaspäeviti?* (*What do you do on Mondays?*) ning kuidas nad sellele vastaksid. Õpetaja kirjutab küsimuse ja vastuse tahvlile. Ta rõhutab nädalapäeva ees olevat eesõna *on Mondays*.
- C. Õpetaja teeb näite ette, lastes ühel õpilasel enda käest küsida, mida õpetaja näiteks teisipäeviti teeb. Peale vastamist küsib õpetaja paarilt õpilaselt sama küsimust.
- D. Õpilased küsivad oma pinginaabrit, mida nad mingil päeval teevad.
- E. Õpetaja küsib 4-5 õpilase käest, mida tema paariline mingil päeval teeb.

Tegevus 5 Paaristöö raamatu põhjal

Eeltöö: õpilastele on jagatud ümbriku sees teksti ja pildi lipikud. Igal laual on nii A ja B ümbrik – üks ühele ja teine teisele pinginaabrile. Õpilased kordavad üle, kuidas küsida, kirjeldada midagi ning milliseid sõnu kirjeldamisel kasutada (*It is ...; Is it ...?; colours, taste etc.*). Õpetaja kirjutab need tahvlile.

- A. Igal õpilasel on segamini nii tekstid kui ka pildid (õpilasel A on pildid, mille juurde sobivad tekstid on õpilase B käes ja vastupidi). Õpetaja soovib, et pinginaabrid ei näitaks oma pilte teineteisele.
- B. Õpetaja teeb õpilasega näite ette – õpilasel on tekst ja õpetajal pilt (näide on eraldi lipikutel). Vajalik on õpetaja selgitus, mida tähendab *eats through* (sööb millestki läbi). Näide: A: *It's red and sweet.*

B: Is it a strawberry?

A: Yes it is.

B: (finds the text) On Thursday the caterpillar eats through four strawberries.

- C. See, kes alustab, kirjeldab omal pildil olevat puuvilja või toiduainet (värv, maitse, kus kasutatakse jne). Teine õpilane arvab puuvilja või toidu ära ning otsib pildi kohta käiva teksti ja loeb selle ette. Seejärel pannakse tekst ja pilt paarina lauale. Õpilased vahetavad rolle ja jätkavad nii kaua, kuni kõik paarid on leitud. Seejärel panevad nad leitud paarid õigesse järjekorda.

Tegevus 6 Frontaalne töö: raamatu ette lugemine

- A. Õpetaja näitab arvutist pilte ja loeb jutu ette (viimane pilt on kookon). Õpilased samal ajal parandavad oma paaride järjestust kui vaja.

Siin võiks esimene tund lõppeda. Õpetaja teeb lühikese kokkuvõtte, paludes õpilastelt tagasisidet, kuidas neile lugu meeldis, mida nad õppisid, mis oli kõige huvitavam selle loo juures.

Tegevus 7 Frontaalne töö: raamatu tegevuste meenutamine

- A. Õpetaja kirjutab (kasutada võib ka juba valmis tehtud lipikuid) nädalapäevad üksteise kõrvale tahvlile, nii et hiljem on ruumi nädalapäevade alla lipikuid panna ning nende ette (2 pilti) ja nende järele (2 pilti) lisada pilte – et tahvlile saaks terve loo.
- B. Õpilased ütlevad päevade kaupa, mis loos juhtus. Õpilased saavad õpetajalt pildi või sedeli ja nad kinnitavad need õigetes kohtadesse (õpetaja suunamisel). Siltidel on toidud, mida röövik söi ning pildid on munast, röövikust, paksust röövikust ja kookonist. Õpilastele on abiks tööleht.

Tegevus 8 Paaristöö: ristsõna lahendamine

- A. Õpilased tuletavad meelde toiduga seotud sõnavara ja kirjutavad ristsõnasse inglisekeelse vaste eestikeelsele sõnale. Õpilasel A on vastused *alla (down)*, õpilasel B on vastused *kõrvale (across)*. Õpilased küsivad teineteiselt ja saavad eestikeelse vaste otsitavale sõnale. Nad tõlgivad sõna, kui see on õige, kirjutavad ristsõnasse. Järgmisena küsib õpilane B jne. Kui õpilane ära ei arva, siis annab paariline vihjeid (näiteks: *It starts with C*).

Ristsõnas on sõnad ilma artiklita!

- B. Õpetaja küsib, kuidas õpilastel läks.

Näide:

A: *What is 6 across?*

B: *What is kook in English?*

A: *A cake*

B: *Correct!*

Tegevus 9 Individuaalne ja paaristöö: raamatu tegevustiku arutelu ja ennustamine

- A. Õpilased loevad ja tõlgivad küsimused ette. Vajadusel õpetaja selgitab. Õpilased küsivad paariliselt vaheldumisi teksti kohta küsimusi – õpilane A küsib esimese, õpilane B küsib teise jne. Küsimused on töölehel (harjutus 2). Õpetaja käib klassis ringi ja vajadusel abistab.

Küsimused aruteluks:

Who comes out of the egg?

Is the caterpillar happy or sad? Why?

What does he do after he comes out off the egg?

What does he eat on Monday/on Tuesday...?

Why does he have a stomach ache?

What kind of food makes him happy?

Where do you think the caterpillar gets all his food?

What happens to him after he comes out of the cocoon?

- B. Õpilased ütlevad, kes nende arvates kookonist välja tuleb. Õpetaja näitab pilti arvutist ning liblika pilt pannakse tahvlile kookoni järele. Õpetaja küsib, mis värve õpilased liblikal näevad.
- C. Õpilased kirjutavad ja joonistavad töölehele liblika (harjutus 1 lõpus).

Tegevus 10 Paaristöö: piltide võrdlemine

- A. Õpetaja küsib õpilastelt, kuidas pilti kirjeldada ning toob näited. Ta kirjutab tahvlile näidisküsimused ja -vastused (*I have... in my picture; What colour is it? It's ....; I have it too but it's ....; I don't have it; My caterpillar eats ... ; Do you have ... ?*).
- B. Õpilased saavad paari peale kaks sarnast pilti – paarilisele oma pilti ei näidata. Õpilane A kirjeldab oma pilti ühe detaili kaupa. Õpilane B vaatab oma pilti ja ütleb, kas tal on sama asi või mitte. Pildil on röövik, liblikas ja toit, mida see röövik sööb.

Näide:

Õpilane A: *I have a caterpillar in my picture.*

Õpilane B: *What colour is it?*

Õpilane A: *It's green.*

Õpilane B: *I have a caterpillar too, but he's grey.*

Kokkuvõte: Õpilased ütlevad, mis neile tundidest meelde jäi/mida õpiti. Õpilased annavad tagasisidet, kuidas neile raamat meeldis ning milline tegevus oli kõige lihtsam/raskem/kõige huvitavam ja miks.

Vastused

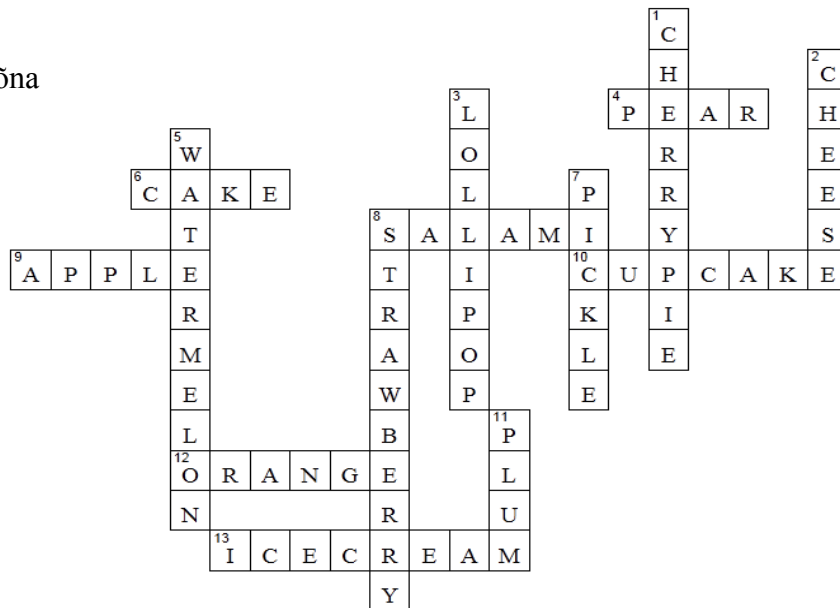
1.

Fruit: a pear, a strawberry, a plum, an orange, an apple

Food: a slice of cheese, a piece of cake, a lollipop, an ice-cream, a pickle, a slice of watermelon, a cupcake, a sausage, a piece of cherry pie

A caterpillar: an egg, a caterpillar, a cocoon, a butterfly

Ristsõna

Across:

4. pirn   10. muffin
6. kook   12. apelsin
8. salaami   13. jäätis
9. õun

Down:

1. kirsipirukas   7. hapukurk
2. juust   8. maasikas
3. pulgakomm   11. ploom
5. arbuus

Kasutatud pildid

<http://www.eric-carle.com/coloringpage.html>

<http://imgarcade.com/1/speech-and-language-clipart/>

Carle, E. (2002). *The Very Hungry Caterpillar*. London: Puffin Books.

“The Very Hungry Caterpillar” by Eric Carle

1. Vocabulary.

- **Fruits** – unscramble the words.

_____	_____	_____	_____	_____
A REAP	A YRREWBARTS	A MLUP	AN RANGEO	AN PLEPA

- **Food** – match the words with the correct picture. You can find the words from the box.
a slice of ... – viil   *a piece of ... – tükk*

a slice of salami

<i>a slice of salami</i>	a cupcake	a piece of cake	a lollipop	an ice-cream
a piece of cherry pie	a sausage	a slice of watermelon	a slice of cheese	a pickle
a caterpillar	an egg	a cocoon		

- **A Caterpillar**

_____	_____	_____
-------	-------	-------

Student A

Across:

- 6. A _ _ _
- 9. A _ _ _ _
- 12. O _ _ _ _
- 13. _ _ _ _ _

Down:

- 1. C _ _
- 2. C _ _ _
- 3. L _ _ _
- 4. E _ _
- 5. W _ _
- 6. A _ _
- 7. P _ _
- 8. S _ _ _
- 10. C _ _ _
- 11. P _ _

Example:
 A: What is 6 across?
 B: What is *kook* in English?
 A: A cake
 B: Correct!

- Down:**
- 1. kirsipirukas
  - 2. juust
  - 3. pulgakomm
  - 5. arbuus
  - 7. hapukurk
  - 8. maasikas
  - 11. ploom

Student B

Across:

- 6. C A K E
- 9. A P P L E
- 12. O R A N G E
- 13. I C E C R E A M

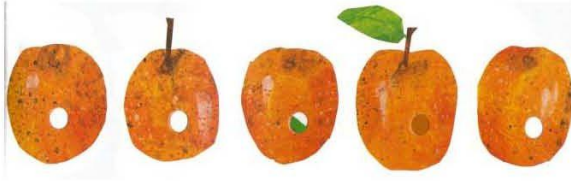

Down:

- 1. _ _
- 2. _ _ _ E
- 3. _ O _
- 4. P E A R
- 5. _ _
- 6. C A K E
- 7. _ _
- 8. S A L A M I
- 10. C U P C A K E
- 11. P _ U

Example:
 A: What is 6 across?
 B: What is *kook* in English?
 A: A cake
 B: Correct!

- Across:**
- 4. pirn
  - 6. kook
  - 8. salaami
  - 9. õun
  - 10. muffin
  - 12. apelsin
  - 13. jäätis

<p>B</p> <p>One Sunday morning the warm sun comes up and – pop! – out of the egg comes a tiny and very hungry caterpillar. He starts to look for some food.</p>	<p>A</p>
<p>B</p> <p>On Monday he eats through one apple. But he is still hungry.</p>	<p>A</p>
<p>B</p> <p>On Tuesday he eats through two pears. But he is still hungry.</p>	<p>A</p>
<p>B</p> <p>On Wednesday he eats through three plums. But he is still hungry.</p>	<p>A</p>
<p>B</p> <p>On Thursday he eats through four strawberries. But he is still hungry.</p>	<p>A</p>

<p>A</p> <p>On Friday he eats through five oranges. But he is still hungry.</p>	<p>B</p>
<p>A</p> <p>On Saturday he eats through one piece of cake, one ice-cream, one pickle, one slice of cheese, one slice of salami ...</p>	<p>B</p>
<p>A</p> <p>On Saturday he eats through one lollipop, one piece of cherry pie, one sausage, one cupcake and one slice of watermelon. That night he has a stomach ache!</p>	<p>B</p>
<p>A</p> <p>Its Sunday again. The caterpillar eats through one nice green leaf. Now he feels much better.</p>	<p>B</p>
<p>A</p> <p>He isn't hungry any more – and he isn't a little caterpillar any more. Now he is a big, fat caterpillar.</p>	<p>B</p>

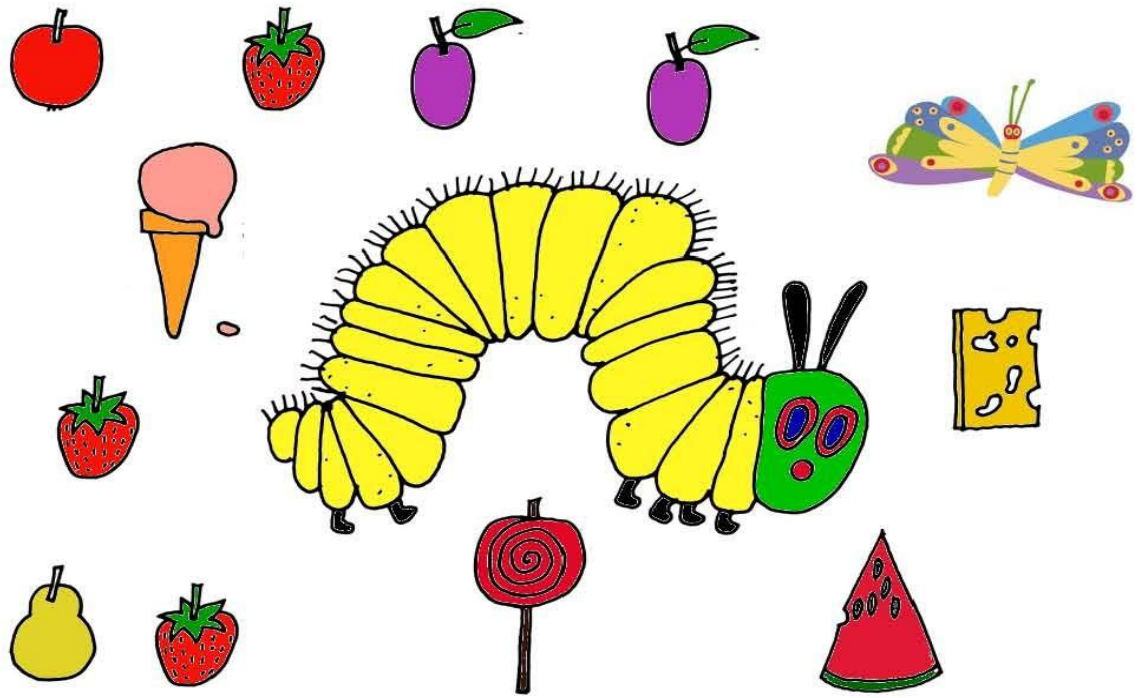
A

He builds a small house, called a cocoon, around himself. He stays there for more than two weeks. Then he pushes his way out and ...

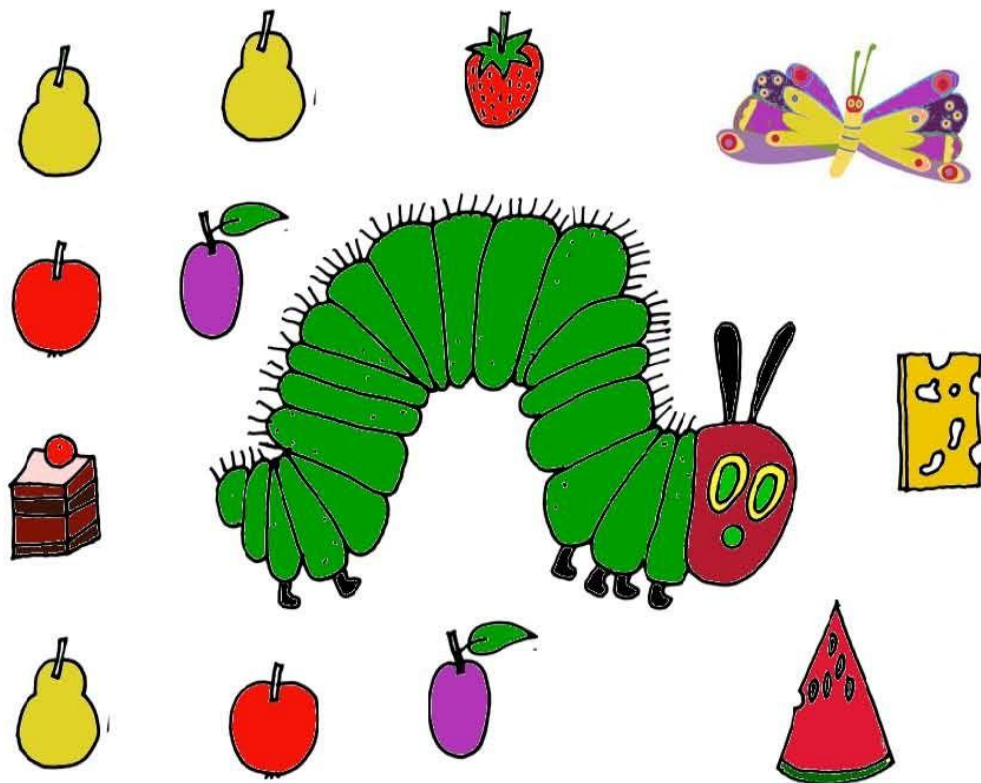
B

A

B

Juhendmaterjal õpetajale

Tunnis käsitletav raamat: Jon Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs!“.

Raamatu käsitlemiseks kuluv aeg: 2x45 min

Vanuserühm: I-II kooliaste

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub Jon Scieszka pildiraamatu „The True Story of the 3 Little Pigs!“ temaatika ja sõnavaraga.
- Õpilane praktiseerib nii suuliselt kui ka kirjalikult raamatus esinevat sõnavara.
- Õpilane arutleb raamatu tegelaste käitumise üle.
- Õpilane kordab lihtmineviku ja kestva mineviku kasutamist.

Õpiväljundid:

- Õpilane kasutab lausetes ja küsimustes nii kestvaid kui ka lihtminevikku.
- Õpilane tunneb raamatus esinevat sõnavara ning oskab seda kasutada õpitud lausekonstruktsioonides.
- Õpilane saab aru jutu sisust ning suudab vastata teksti kohta käivatele küsimustele.
- Õpilane kasutab õpitud sõnavara oma mõtete suuliseks väljendamiseks ja piltide/tegelaste kirjeldamiseks.

Häälestus

- A. Õpetaja teatab, et tunnis käsitletakse üht tuntud muinasjuttu. Õpetaja näitab ükshaaval pilte, mis on muinasjutuga seotud (hunt, kõrred, maja, pörsas) ning õpilased arvavad ära muinasjutu pealkirja („The Three Little Pigs“). Kui õpilased ei arva ära, siis õpetaja küsib, millest see lugu võiks rääkida. Kui õpilased ikka ei jõua pealkirjani, siis ütleb õpetaja selle ise.

Tegevus 1 Frontaalne töö: traditsioonilise muinasjutu („The Three Little Pigs“)

meeldetuletamine

- A. Õpetaja küsib õpilastelt küsimusi traditsioonilise muinasjutu kohta. Kui õpilased ei ole sellega tuttavad, näitab õpetaja lühikest videot muinasjutust:
<https://www.youtube.com/watch?v=2gnhSAu15G8>.
- B. Õpetaja kirjutab tahvlile fraasid ja õpilased ütlevad, mida need tähendavad.
- The house of straws*
- The house of sticks*
- The house of bricks*
- To sneeze*

Võimalikud küsimused aruteluks:

What do you know about the fairytale „The Three Little Pigs“?

Who are the characters?

What materials did the pigs use to build their houses?

What happened to the first/second pig?

What about the third pig?

Why do you think the wolf went to the pigs' house?

Tegevus 2 Frontaalne töö: raamatu tutvustus ja ennustamine

- A. Õpetaja selgitab õpilastele, et igal lool on alati kaks poolt. Ta küsib, mida see tähendab ja vajadusel arutletakse selle üle. Õpilased arvavad, kes võiks seda traditsioonilist muinasjuttu rääkida (kas sead või hunt?) ning põhjendavad oma vastust.
- B. Õpetaja tutvustab õpilastele Jon Scieszka raamatut „The True Story of the 3 Little Pigs!“. Ta selgitab õpilastele, mida tähendab *twisted fairy tale*. Ta näitab arvutist raamatu esikaant ja õpilased ennustavad, millest võiks raamat rääkida.

Võimalikud küsimused aruteluks:

What do you think...

Why is the book called „The True Story...“?

Who tells the story?

Why did the wolf blow the pig's house away?

What might be his explanation?

Tegevus 3 Paaristöö: piltide ja teksti ühendamine raamatu põhjal

- A. Õpetaja loeb raamatust neli esimest lehekülge ette (kuni hunt hakkab rääkima, mis tema arvates juhtus) ja näitab arvutist pilte selle kohta.
- B. Õpetaja küsib õpilastelt, kuidas on omavahel seotud suhkur, aevastamine ning sigade majade lõhkumine.
Why did the wolf need sugar?
How are these things related: the sugar, sneezing and breaking the pigs' houses?
- C. Õpilased saavad lauale pildid ja teksti. Õpilasel A on pildid, mille juurde sobivad tekstid on õpilase B käes ja vastupidi. Õpetaja soovitab, et pinginaabrid ei näitaks oma pilte teineteisele.
- D. Enne tööle asumist tutvuvad õpilased materjalidega. Õpetaja juhib tähelepanu, et iga sõna ei pea teadma, oluline on mõttest aru saada. Kui mõttest aru ei saa, siis saab õpetaja käest abi.

- E. Teineteisele pilte kirjeldades viivad paarid omavahel õige pildi ja teksti kokku. Kui kõik pildid ja tekstid on ühendatud, panevad õpilased loo õigesse järjekorda. Õpetaja käib klassis ringi ja vajadusel abistab.
- F. Õpetaja näitab arvutist pilte ja õpilased ütlevad, milline tekst sinna juurde kuulub. Õpetaja näitab pilte õiges järjekorras. Õpilased parandavad vajadusel oma laual olevate piltide ja tekstide järjestust.
- G. Õpilased ennustavad, mis võis loos edasi juhtuda (õpilastel ei ole pilte ega teksti viimastest lehekülgedest). Seejärel näitab õpetaja pilte ja loeb jutu lõpuni.

Õpilastele jäävad pildid ja tekstid rollimänguni lauale. Rollimängu ajal korjab õpetaja need kokku.

Tegevus 4 Frontaalne töö: arutelu

- A. Õpilased arutlevad raamatus esinevate tegevuste ja hundi käitumise üle.

Võimalikud küsimused aruteluks:

Why did the wolf go to the pigs' house?

What happened to the pig's houses?

Why did the pigs' houses fell down?

Did the wolf do it in purpose?

What happened to the wolf?

Could it be prevented? How?

How would you react if you sneeze and the house falls down?

Tegevus 5 Frontaalne ja individuaalne töö: arutelu ja töölehe täitmine

- A. Õpilased vaatavad üle töölehel olevate omadussõnade tähenduse.
- B. Mõlemas muinasjutus on hundi kujutatud erinevalt. Õpetaja näitab kahte hundi pilti ja õpilased arutlevad paarilisega, milliste omadussõnadega nad pildil olevat hundi kirjeldaksid ning kirjutavad omadussõnad tabelisse (töölehe harjutus 1).
- C. Pärast õpilaste omavahelist arutelu palub õpetaja paaril õpilasel ette lugeda ja põhjendada omadussõnu, mida nad huntide kirjeldamiseks kasutasid. Kogu klass lisab omadussõnu, mida ei ole veel öeldud. Õpilased põhjendavad vastuseid.

Võimalikud küsimused:

How are these wolves different?

Describe each wolf's character with the adjectives.

If you are a pig how would you see the wolf? (picture A or B) Why?

If you are a wolf how would you see the wolf? (picture A or B) Why?

Are you and your friends different or similar? How?

Are all people the same or different?

Do we see things differently or similarly?

Your friend makes a joke. How might/can/could others see it? (Mõni võib solvuda ja näha naljategijat kui ebaviisakat inimest, teine peab teda jällegi lahedaks).

- D. Õpetaja juhib õpilaste tähelepanu grammatikale. Õpilased tuletavad meelde, milline sõna näitab (WHEN), et lauses tuleb kasutada lihtminevikku (the Past Simple) kestva mineviku (the Past Continuous) tegevuse katkestamiseks/sellesse sekkumiseks. Nad kordavad üle lihtmineviku ja kestva mineviku moodustamise reeglid. Seejärel jätkavad nad töölehe täitmist.
- E. Kontrollitakse vastused (harjutused 2, 3, 4). Õpilased loevad vastused ette.

Siin võiks esimene tund lõppeda. Õpetaja teeb lühikese kokkuvõtte, paludes õpilastelt tagasisidet, kuidas neile lugu meeldis, mida nad õppisid ja mis oli kõige huvitavam selle loo juures.

Tegevus 6 Frontaalne töö: loo meenutamine

- A. Õpilased tuletavad meelde, millest rääkis raamat „The True Story of the 3 Little Pigs!“.
- Who were the characters?*
- What happened to the pigs?*
- Why did the wolf visit the pigs?*
- The wolf explained why he had blown down the pigs' houses. What was his explanation?*
- What happened to the wolf?*

Tegevus 7 Rühmatöö: rollimäng

- A. Õpetaja selgitab, mida tegema hakatakse ning õpilased moodustavad kolmesed rühmad. Kui õpilased ei jagu võrdselt kolmestesse rühmadesse, võib teha ka neljase rühma, kus neljandaks on mingi teine muinasjutu tegelane, kes nägi seda kõike pealt.
- B. Õpilased valivad endale rühmasiseselt rolli (hunt, politsei või siga). Töölehel on kirjas lühike selgitus, mida keegi tegema peaks. Politsei ülesanne on asjaosalisi küsitledes teada saada, mis juhtus. Nii hundi kui sea ülesanne on rääkida oma versioon ja panna politseid oma juttu uskuma. Politsei võib kasutada neid küsimusi, mis on töölehe harjutuses 5.
- C. Õpetaja küsib õpilastelt, kuidas neile valitud roll meeldis ja keda politsei uskuma jäi, kas siga või hunti. Õpilased põhjendavad oma vastust.
- Who do you believe the wolf or the pig?*
- Does the wolf think he's innocent (süütu) or not?*
- Does the wolf deserve to be in jail? Why do you think so?*

Tegevus 8 Individuaalne töö: päevikusse (*diary*) kirjutamine

- A. Enne kirjutamist arutatakse õpilased koos õpetajaga läbi, mis on päevik ning mida sinna tavaliselt kirjutatakse.
- B. Õpetaja tuleb õpilastele meelde, et kirjutada tuleks lihtminevikus või kestva minevikus.
- C. Õpilased arutlevad, mis vahe on selles, kas päevikusse kirjutab hunt või siga.
- D. Õpilased valivad omale ühe tegelase (hundi või sea) ja kirjutavad päevikusse, mis nendega sel päeval juhtus. Töölehel on näidised ja punktid, millest võiks kirjutada. Õpetaja käib ringi ja vajadusel juhendab.
- E. Julgemad õpilased loevad oma kirjutatud tekstid ette.

Teema kokkuvõte. Õpilased annavad tagasisidet, kuidas neile raamat meeldis ning mis tegevus oli kõige lihtsam/raskem ja miks. Õpetaja teeb lühikokkuvõtte, mida õpiti ja mida tuleks veel korrata.

Vastused

2.

a. The house of straws	a. õlgedest maja
b. To sneeze	b. aevastama
c. The house of bricks	c. telliskividest maja
d. To be the brains of the family	d. perekonnas kõige targem olema
e. The house of sticks	e. okstest maja
f. To fall down	f. pikali kukkuma
g. To run out of something	g. midagi otsa saama
h. To huff and to snuff	h. turtusma ja nuuskima
i. To break down something	i. midagi maha lõhkuma

3.

- a. was going ; felt
- b. went
- c. sneezed; fell
- d. was making; realised
- e. drove; was trying
- f. seemed; ate

Kasutatud pildid:

Scieszka, J. (1986). *The True Story of the 3 Little Pigs!*

http://image.shutterstock.com/display_pic_with_logo/265489/121101850/stock-vector-big-bad-wolf-vector-clip-art-illustration-with-simple-gradients-all-in-a-single-layer-121101850.jpg

<http://www.weirdspace.dk/Disney/ThreeLittlePigs.htm>

<http://www.shutterstock.com/pic-175935089/stock-vector-cartoon-straw-house-vector-clip-art-illustration-with-simple-gradients-hay-house-and-hay-mound-on.html?src=7QkrivWtOhWPDgYA24gXbA-1-74>

<http://www.fanpop.com/clubs/twilight-series/images/33271884/title/magic-pencil-photo>

„The True Story of the Three Little Pigs!“ by J. Scieszka

1. There are two pictures of wolves. Each picture has been taken from a different fairy tale. Describe the wolves in the picture – you can use the adjectives given or think your own.

Scary	Calm	Friendly	Angry	Evil
Happy	Dangerous	Smart	Wild	Shy

Wolf from the traditional fairytale	Wolf from the twisted fairytale

2. Match the word with its meaning.

j. The house of straws	a. otsa saama
k. To sneeze	b. pikali kukkuma
l. The house of bricks	c. õlgedest maja
m. To be the brains of the family	d. aevastama
n. The house of sticks	e. okstest maja
o. To fall down	f. turtsuna ja nohistama
p. To run out of something	g. midagi maha lõhkuma
q. To huff and to snuff	h. telliskividest maja
r. To break something down	i. olema perekonnas kõige targem

Write 4 sentences using the phrases above. Connect the sentences to the story.

.....

.....

.....

.....

.....
.....

3. Fill in the caps. Use the Past Simple and/or the Past Continuous.

- a. Al ..... home when he ..... a sneeze coming on. (go, feel)
- b. The wolf didn't get his cup of sugar. So he ..... on to the next house. (go)
- c. He ..... a great sneeze. And the house ..... down. (sneeze, fall)
- d. Al ..... a birthday cake for his dear old granny when he ..... there was no sugar. (make, realise)
- e. The wolf said: "When the cops ..... up, of course, I ..... to break down this Pig's door". (drive, try)
- f. It ..... like a shame to leave a perfectly good ham dinner lying there in the straw. So he ..... it up. (seem, eat)

4. Write at least 3 questions you want to ask the wolf.

.....

.....

.....

5. Role play

Divide roles in groups of three: a police officer, the third pig and the wolf.

A. **The police officer** – you have just arrived at the scene. You see a very angry wolf who wants to break down the pig's door. You would like to know what's going on. Tell the wolf and the pig that you want to ask them some questions. Who do you believe? You can use the questions in Exercise 4.

B. **The wolf** – you are angry because the third pig said awful things about your dear granny. You have only come to borrow a cup of sugar. Try to explain to the police what has just happened.

C. **The pig** – you are afraid to come out of the house because the wolf has just eaten your brothers and has blown down their houses. Finally, you came out and tell your version of the story.

6. Writing. Decide whether you are the Pig or the Wolf. Write into your diary what has just happened.

1. Write how you feel and why you feel that way.

2. Write ...

- what has just happened;
- where did it happen;
- who was involved;
- how did it all end.

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

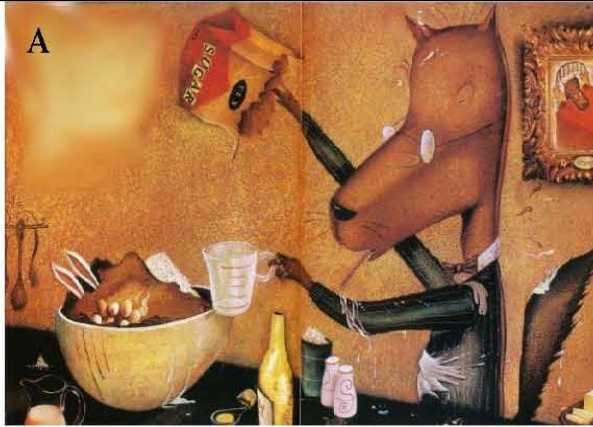
Example. 10.06.2007

Dear Diary,

I'm so angry today. I thought my neighbours are nice but they are actually so greedy and unkind. I just wanted to borrow a cup of sugar and that's all...

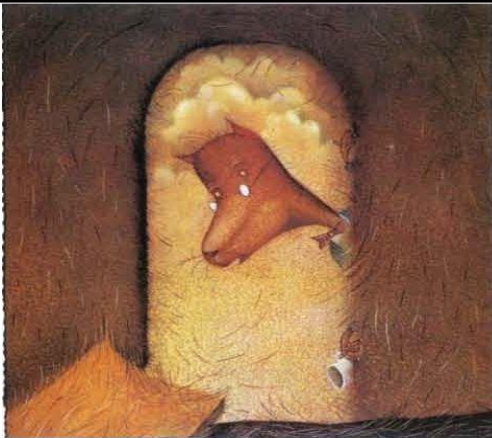
A

B

Way back in Once Upon a Time. I was **making a birthday cake** for my dear old granny. I had a terrible sneezing cold. I ran out of sugar.

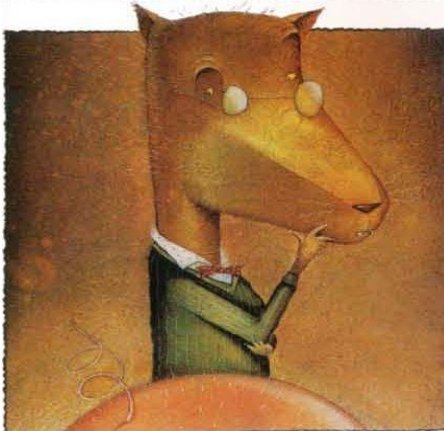
A

So, of course, the minute I knocked on **the door of straws, it fell right in**. I didn't want to just walk into someone else's house. So I called, "Little Pig, Little Pig, are you in?" No answer. I was just about to go home without the cup of sugar for my dear old granny's birthday cake.

B

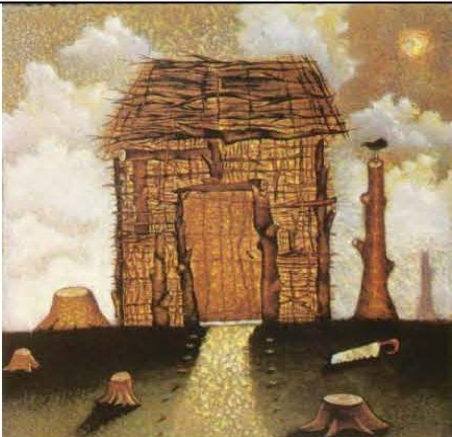
A

B

It seemed like a shame to leave a perfectly good ham dinner lying there **in the straw**. So I ate it up. Think of it as a big cheeseburger just lying there.

A

I was feeling a little better. But still didn't have my cup of sugar. So I went **on to the next house**. The guy who lived there was the First Little Pig's brother. He was a little smarter, but not much. He had built his **house of sticks**.

B

B

And you're not going to believe it, but this guy's **house fell down** just like his brother's. When the dust cleared, there was the Second Little Pig – dead as a doornail. Wolf's honour.

B

I was just about to go home and maybe make a nice birthday card instead of a cake, when **I felt my cold coming on**. I huffed. And I snuffed. And I sneezed once again.

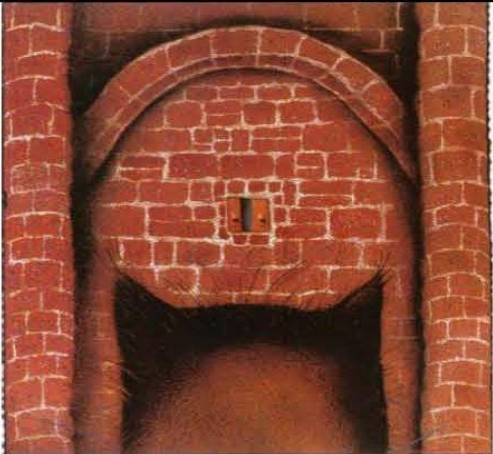
 <p style="text-align: right;">B</p>	<p>A</p> <p>I went next door to ask if I could borrow a cup of sugar. The guy next door was a pig. He had built his house out of straw. Can you believe it?</p>
 <p style="text-align: right;">B</p>	<p>A</p> <p>That's when my nose started to itch. I felt a sneeze coming on. Well I huffed. And I snuffed. And I sneezed a great sneeze.</p>
 <p style="text-align: right;">B</p>	<p>A</p> <p>And you know what? That whole darn straw house fell down. And right in the middle of the pile of straw was the First Little Pig – dead as a doornail. He had been home the whole time.</p>
 <p style="text-align: right;">B</p>	<p>A</p> <p>I rang the bell on the stick house. Nobody answered. I called, „Mr. Pig, Mr. Pig, are you in?“ he yelled back, „Go away wolf. You can't come in. I'm shaving the hairs on my chinny chin chin.“</p>

B

A

I had just grabbed the doorknob when I felt another sneeze coming on. I huffed. And I snuffed. And I tried to cover my mouth, but I sneezed a great sneeze.

B

A

I still didn't have my cup of sugar. So I went to the next house. I knocked on the brick house. I called, "Mr. Pig, Mr. Pig, are you in?". Little Pig answered "Get out of here, Wolf. Don't bother me again."

Juhendmaterjal õpetajale

Tunnis käsitletav raamat: „Jack and the Beanstalk“ retold by Sue Arengo.

Raamatu käsitlemiseks kuluv aeg: 3x45 min

Vanuserühm: I-II kooliaste

Eesmärgid:

- Õpilane tutvub Sue Arengo ümberjutustatud muinasjutu „Jack and the Beanstalk“ pildiraamatu temaatika ja sõnavaraga.
- Õpilane praktiseerib nii suuliselt kui ka kirjalikult raamatus esinevat sõnavara.
- Õpilane kasutab erinevaid omadussõnu raamatutegelase kirjeldamiseks.
- Õpilane kasutab lausetes tegusõna lihtmineviku vormi.
- Õpilane arutleb varastamise teema üle.

Õpiväljundid:

- Õpilane küsib küsimusi ja vastab neile lihtminevikku kasutades.
- Õpilane tunneb pildiraamatus esinevat sõnavara ja kasutab seda õpitud lausekonstruktsioonides.
- Õpilane kasutab omandatud sõnavara raamatust rääkides ja pilte/tegelasi kirjeldades.

Häälestus

- A. Õpetaja kirjutab tahvlile sõna *beans* ning küsib, mida see sõna tähendab. Õpilaste ülesanne on öelda, mis neile selle sõnaga seonduv. Kui õpilastel ei tule inglisekeelne sõna meelde/ei tea seda, siis ütlevad nad seda eesti keeles. Õpetaja kordab seda sõna/fraasi/lauset inglise keeles.

Võimalikud küsimused:

What do you know about beans?

Do you like beans?

What can you do with beans?

Do you know any stories that talk about beans?

Tegevus 1 Frontaalne töö: raamatu tutvustus, sõnavaraga tutvumine ja ennustamise oksjon (tööleht harjutus 1)

- A. Õpetaja tutvustab õpilastele Sue Arengo ümberjutustatud muinasjuttu „Jack and the Beanstalk“ (pilt raamatu esikaanest on arvutis). Õpetaja küsib õpilastelt, kas nad on kuulnud seda lugu. Õpetaja selgitab, et tegemist on ühe klassikalise inglise muinasjutuga, millest on tehtud erinevaid versioone ning tunnis tegelevad õpilased ühe versiooniga.
- B. Õpetaja näitab arvutist pilte ja küsib õpilastelt, mis on pildil (harf, hiiglane, oavars, kirves). Kui õpilased inglisekeelset sõna ei tea, vastavad eesti keeles (õpetaja ütleb sõnad

inglise keeles). Pildi alla ilmub ka inglisekeelne sõna. Õpilased kordavad sõnu kooris koos õpetajaga. Vajadusel võib õpetaja paluda sõna ka individuaalselt korrata.

- C. Õpetaja jagab õpilastele töölehed ja palub õpilastel ennustada, mis muinasjutus toimub. Õpilased valivad enda arvates õige vastusevariandi ja tõmbavad sellele ringi ümber. Seejärel õpilased mõtlevad, kui kindlad nad oma vastuses on ning kirjutavad iga küsimuse juurde ubade arvu, mille peale nad mängivad. Vastused vaadatakse üle peale raamatuga tegelemist.

Tegevus 2 Paaristöö ja rühmatöö raamatu põhjal

Eeltöö: igale paarile antakse kaks ümbrikut (A ja B või C ja D).

- A. Õpilased saavad lauale pildid ja teksti. Õpilasel A on pildid, mille juurde sobivad tekstid on õpilase B käes ja vastupidi. Õpetaja soovitab, et pinginaabrid ei näitaks oma pilte teineteisele.
- B. Õpilastele antakse aega materjalidega tutvumiseks. Iga sõna ei pea teadma, oluline on mõttest aru saada. Kui mõttest aru ei saa, siis saab õpetaja käest abi.
- C. Teineteisele pilte kirjeldades viivad paarid omavahel õige pildi ja teksti kokku. Kui kõik pildid ja tekstid on ühendatud, panevad õpilased loo õigesse järjekorda. Õpetaja käib klassis ringi ja vajadusel abistab.
- D. Õpilased kirjutavad iga pildi kohta kokkuvõtva lause.
- E. Kui paarid on jutu järjekorda saanud, moodustatakse neljased grupid, kus igas grupis on A, B, C, D õpilane. Õpilased A ja B räägivad õpilastele C ja D, mis nende loos toimus ning vastupidi. Kokku saadakse üks tervik muinasjutt.
- F. Üks rühm jutustab oma loo piltide põhjal ja teised lisavad sellele omalt poolt juurde või vajadusel muudavad.

Tegevus 3 Rühmatöö: muinasjutu lõpu ennustamine

Õpilased jäävad samadesse rühmadesse nagu eelmise tegevuse lõpus.

- A. Õpilased arutavad rühmas, mis nende arvates hiiglasega juhtus ning mis sai Jackist. Õpetaja küsib rühmade arvamust. Seejärel näitab ta arvutist pilte ja jutustab, kuidas muinasjutt lõppeb.

What do you think happened to the giant?

Did he catch Jack?

What happened to Jack and his mother?

Tegevus 4 Individuaalne töö: oksjoni vastuste kontroll

- A. Õpilased vaatavad üle oma oksjoni vastused (töölehe harjutus 1) ja vajadusel parandavad. Õpetaja loeb õiged vastused ette ja õpilased märgivad üles, kas vastus oli õige või mitte. Õige vastuse korral „saab“ õpilane oad endale, vale vastuse korral „annab“ ära.

- B. Vastuste kontrollimise järel liidetakse kokku kõik oad, mis olid õigete vastuste juures, ning seejärel summast lahutatakse valede vastuste juures olevad oad. Võitja on see, kes kogub rohkem ube.

Tegevus 5 Paaristöö: arutelu raamatu põhjal

- A. Õpilased küsivad paariliselt vaheldumisi teksti kohta küsimusi – õpilane A küsib esimese, õpilane B küsib teise jne. Küsimused on töölehel (harjutus 2). Õpetaja käib klassis ringi ja vajadusel abistab.

Why did Jack climb up the beanstalk?

What or who did he see after he had climbed up the beanstalk?

Why did the giant's wife say Jack was a bad boy?

What did Jack take from the giants?

Why did he take these things?

- B. Frontaalne arutelu. Õpetaja esitab küsimusi tervele klassile.

Võimalikud küsimused:

Why did Jack sell his cow for beans?

Would you sell any of your things for magic beans?

What did Jack take away from the giants?

How did the giants feel when Jack took his things?

How would you feel if someone took your things?

Did Jack do the right thing? Why do you think so?

Tegevus 6 Individuaalne töö: sõnavara (harjutus 3)

- A. Õpetaja selgitab töökorraldust ning õpilased ühendavad ingliskeelsed sõnad/fraasid õige eestikeelse vastega.

Tegevus 7 Individuaalne töö: tegelase kirjeldamine (tööleht harjutus 4)

- A. Õpilased tõlgivad töölehel (harjutus 4) olevad omadussõnad eesti keelde.
- B. Õpetaja näitab Jacki ema pilti ja küsib õpilastelt, millised omadussõnad sobivad tema kirjeldamiseks.
- C. Õpilased arutavad oma paarilisega ning kirjeldavad Jacki erinevate omadussõnadega (harjutus 4). Õpilased põhjendavad oma valikuid.
- D. Õpilased ütlevad, milliste omadussõnadega nad Jacki kirjeldasid ja miks valiti just need sõnad.

Tegevus 8 Individuaalne töö: lihtmineviku (the Past Simple) kasutamine (tööleht harjutus 5)

- A. Õpilased tuletavad meelde lihtmineviku ja koos tehakse paar näidet.
- B. Õpetaja selgitab, et lünka tuleb valida sobiv tegusõna ning panna see lihtmineviku vormi. Tegusõnade oleviku vormid on ülesande all olevas kastis.

Tegevus 9 Individuaalne töö: lausete moodustamine (tööleht harjutus 6)

- A. Õpilased valivad töölehe harjutustest 3 ja 4 sõnad või fraasid ja moodustavad nendega 3 lauset.

Tegevus 10 Individuaalne töö: eessõnad (tööleht harjutus 7)

- A. Õpetaja näitab arvutist ühte lõiku muinasjutust ja küsib õpilastelt, milliseid eessõnu nad sealt tekstist leiavad (*goes to sleep, comes out, a bag of gold, runs away*).
- B. Õpilased kirjutavad lünkadesse õiged eessõnad. Sõnad leiavad nad harjutuse all olevast kastist.
- C. Õpilased loevad oma vastused ette ja teevad töölehel parandusi.

Tegevus 11 Paaristöö: muinasjutu meenutamine

- A. Õpilased tuletavad meelde, millest muinasjutt rääkis. Nad räägivad paarilisele, mis neile eelmisest tunnist meelde jäi. Seejärel ütlevad õpilased kõva häälega, mis tegevused toimusid. Õpetaja esitab suunavaid küsimusi (*Did something happen before that? etc.*), kui õpilastel jääb midagi olulist ütlemata.

Tegevus 12 Rühmatöö: pildi doomino

- A. Õpilased moodustavad kolmesed rühmad ning saavad rühmapeale doomino kaardid, mis jagatakse võrdselt ära. Üks õpilane asetab esimese kaardi lauale, järgmine asetab sobiva kaardi nii, et pilt ja tekst sobiksid omavahel. Kui tal ei ole sobivat kaarti, jääb korra vahele. Võidab see, kes esimesena saab kõikidest oma kaartidest lahti.
- B. Õpetaja teeb mängust kokkuvõtte, küsides õpilastelt, kuidas neil mäng läks, mis tekitas raskusi, kuidas meeldis jne.

Tegevus 13 Paaristöö: ristsõna lahendamine

- C. Õpilasel A on vastused *kõrvale* (*across*), õpilasel B on vastused *alla* (*down*). Õpilane A kirjeldab ükshaaval oma ristsõnas olevaid sõnu, õpilane B peab sõna ära arvama. Järgmisena kirjeldab õpilane B jne. Kui õpilane ära ei arva, siis annab paariline vihjeid (näiteks: *It starts with C*). Ristsõnas on sõnad ilma artiklita!

D. Õpetaja küsib, kuidas õpilastel läks.

Näide:

A: *What is 6 down?*

B: *It's an animal who eats grass and goes „Moo“. Jack sold her to get the magic beans.*

A: *A cow.*

B: *Correct!*

Tegevus 14 Pressikonverents: tegelaste küsitlemine (tööleht harjutus 8)

- A. Õpilased kirjutavad üles/mõtlevad vähemalt ühe küsimuse, mida nad tahaksid küsida Jackilt, hiiglaselt, hiiglase naiselt ja Jacki emalt.
- B. Neli õpilast istuvad klassi ees näoga klassikaaslaste poole. Igaüks saab omale uue rolli – *Jack, giant, giant's wife, Jack's mum*. Nende õpilaste ülesanne on elada rolli sisse ja vastata klassikaaslaste küsimustele nii, nagu nad oleksid need isikud. Klassikaaslased küsivad küsimusi. Õpetaja võib ka tegelasi küsitleda.
- C. Õpilased räägivad, milline tunne oli teises rollis esineda ja küsimustele vastata. Alati järgneb põhjendus.

Kokkuvõte: Õpilased räägivad, mis neile tundidest meelde jäi/mida õpiti. Õpilased annavad tagasisidet, kuidas neile raamat meeldis ning milline tegevus oli kõige lihtsam/raskem/kõige huvitavam ja miks nad nii arvavad. Õpetaja teeb lühikokkuvõtte, mida õpiti ja mida tuleks veel korrata.

Vastused

1. T, T, F (sold his cow), F (no she wasn't), T, F (with his wife), F (no she didn't), F (a hen, a harp and a bag of gold), F (three times), T

3.

1. To lay an egg	a. munema
2. A beanstalk	b. oavars
3. To climb up	c. üles ronima
4. An axe	d. kirves
5. To run away	e. minema jooksmas
6. A hen	f. kana
7. A harp	g. harf
8. To run down the road	h. mööda teed jooksmas
9. To call out	i. hüüdma
10. A giant	j. hiiglane

5.

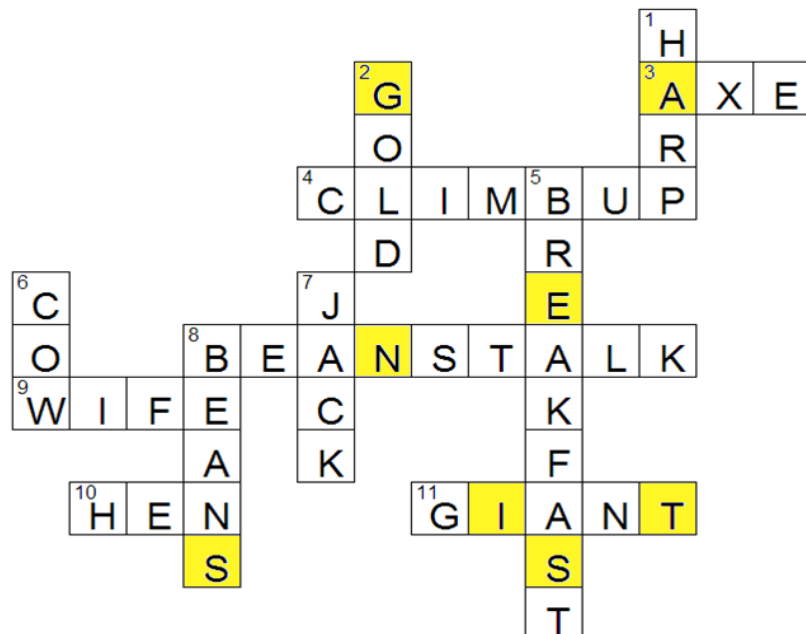
- walked
- climbed
- put
- sold
- saw
- gave
- was
- took; ran
- climbed

7.

- behind
- out
- to
- away
- on

Ristsõna

Answer: giantess

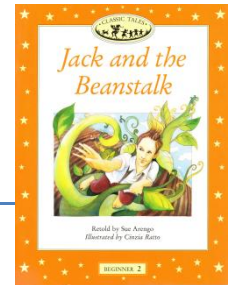
Kasutatud pildid:

S. Arengo *Jack and the Beanstalk*.

<http://imgarcade.com/1/speech-and-language-clipart/>

http://www.clipartpal.com/clipart/food/bean_191558.html

„Jack and the Beanstalk“ retold by Sue Arengo

1. „Jack and the Beanstalk“ auction. How much do you know about the fairy tale?

Decide if the sentence is true or false. If you are sure the sentences are true, play lots of beans. If you are not sure, only play 1 or 2 beans. If you are right, you win the same number of beans that you play at! (But if you are wrong, you lose the beans you play at!). You have **100** beans to start with.

True	False	Beans	Sentences
☐	☐		It's an old English fairy tale.
☐	☐		Jack lives with his mother.
☐	☐		Jack sold his horse for magic beans
☐	☐		Jack's mother was happy about the beans.
☐	☐		There's a big house at the top of the beanstalk.
☐	☐		The giant lived there with his dog.
☐	☐		Jack's mother climbed up the beanstalk to see where Jack is.
☐	☐		Giant had a magic hen, a magic harp and a magic bird.
☐	☐		Jack climbed up the beanstalk twice.
☐	☐		Jack took a hen, a harp and a bag of gold away from the giant.
Total:			

2. Talk to your partner and answer the questions.

Student A: *Where did Jack get the magic beans?*

Student B: *Why did Jack climb up the beanstalk?*

A: *What or who could he see after he had climbed up the beanstalk?*

B: *Why did the giant's wife say Jack was a bad boy?*

A: *What did Jack take from the giants?*

B: *Why did he take these things?*

Who are the characters in this story?

Let me think.
Jack, two giants, a stranger and Jack's

3. Match the word or phrase with its meaning.

1. To lay an egg	k. hiiglane
2. A beanstalk	l. hüüdma
3. To climb up	m. mööda teed jooksuma
4. An axe	n. harf
5. To run away	o. oavars
6. A hen	p. kana
7. A harp	q. minema jooksuma
8. To run down the road	r. üles ronima
9. To call out	s. munema
10. A giant	t. kirves

4. Describe Jack with different adjectives and say why you think so. You can use the adjectives in the box or some other adjectives.

Example: Kind – because he wants to help his mother.

Brave	Greedy	Honest	Fast	Tall
Short	Clever	Unhappy	Friendly	Strong

Adjective	Why?

5. Fill in the caps. Use the verb from the box below. Put the verbs in the Past Simple tense form.

- Jack _____ down the long road.
- He _____ to the giant's house three times.
- The giant _____ the gold on the table.
- Jack _____ the cow for magic beans.

- e. Jack walked and walked until he _____ the big house.
- f. The giant's wife _____ Jack some breakfast.
- g. The giant _____ so tired, he fell asleep.
- h. Jack _____ the bag of gold and quietly _____ away.
- i. One day there was no more gold. So Jack _____ up the beanstalk again.

see	sell	give	walk	run
take	climb (2x)	put	is	

6. Choose the words or phrases from exercise 3 and 4 and write 3 sentences.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Fill in the gaps. Use the prepositions from the box below.

to	behind	out	away	on
----	--------	-----	------	----

- a. Jack hides _____ the cheese.
- b. He takes the magic harp but the harp calls _____, "Giant! Giant!"
- c. After breakfast the giant goes _____ sleep.
- d. Jack runs _____ before the giant wakes up.
- e. The giant puts the gold _____ the table before falling asleep.

8. Write down questions you want to ask Jack, the giant, the giant's wife or Jack's mother.

.....

.....

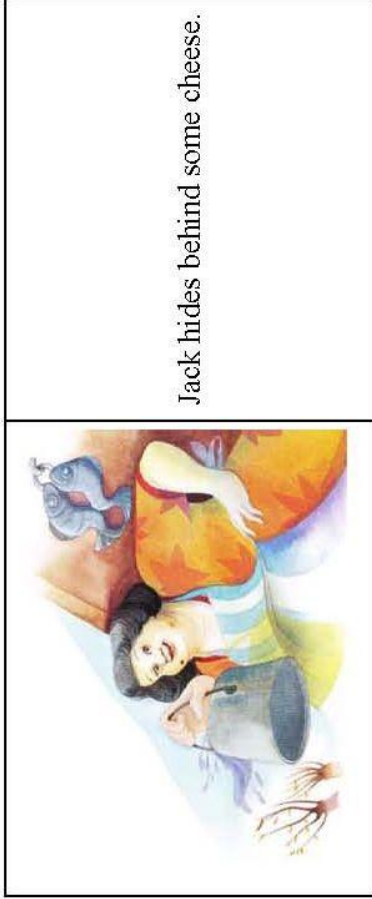
.....

.....

.....

Doomino

	<p>“We’ve got no food and no money. Go and sell the cow!”</p>
	<p>Jack sells his cow for magic beans.</p>
	<p>But in the morning there’s a tall beanstalk!</p>
	<p>Jack climbs out of the window. He climbs up the beanstalk.</p>
	<p>“What?” shouts Jack’s mother. “No money? Beans! Go to bed now!”</p>
	<p>Jack walks and walks. Then he sees a house and a big, big woman.</p>

Jack hides behind some cheese.

But one day there's no more gold. So Jack climbs up the beanstalk again.

The giant eats his breakfast. Then he says "Wife! Bring me my gold!"

Jack hides inside the flowers.

Then giant goes to sleep. Jack takes a bag of gold. And quietly he runs away.

After breakfast the giant's wife brings him his hen.

The giant go to sleep. Jack takes the magic hen. And he quietly runs away

Jack climbs up the beanstalk one more time. But this time the giant's wife doesn't see him. Jack hides behind some books.

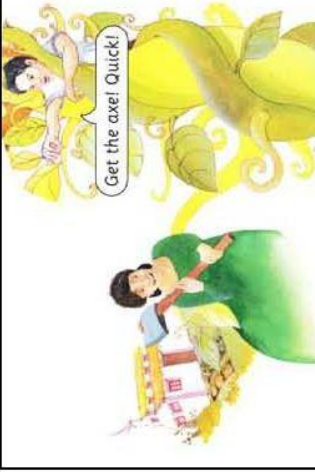
After breakfast the giants says "Play harp! Play!"

Jack takes the magic harp and runs away.

Jack's mother brings the axe. Jack cuts down the beanstalk.

The giants falls down.

Teksti ja pildi ühildamine

<p>A</p> An illustration of a young boy (Jack) sitting at a table, looking towards a woman (his mother) who is standing and talking to him. There is a vase of flowers on the table. The scene is set in a simple room with a window in the background.	<p>B</p> <p>Jack sits behind the table and listens. “We’ve got no food, Jack,” says his mother. “We’ve got no money. Go and sell the cow!”</p>
<p>A</p> An illustration of Jack talking to a man who is holding a large brown cow. The man is wearing a red hat and a yellow coat. Jack is wearing a white shirt and a dark vest.	<p>B</p> <p>Jack goes up the road. “Look!” says a strange old man. “Magic beans! Give me that cow and you can have them!” “All right” says Jack.</p>
<p>A</p> An illustration of Jack's mother shouting at him. She is standing in front of a small white house with a thatched roof. Jack is standing next to her, looking down. A speech bubble from the mother says: "No money? Beans!"	<p>B</p> <p>“What?” shouts Jack’s mother. “No money? Beans! Go to bed now!”</p>
<p>A</p> An illustration of Jack sitting up in bed, looking out a window. The window shows a large, green, leafy plant growing outside. A speech bubble from Jack says: "Wonderful! Magic!"	<p>B</p> <p>But in the morning there’s a beanstalk! Tall, tall, tall ... And green... green... green! “Oooh! Says Jack. “Wonderful! Magic!”</p>
<p>A</p> An illustration of Jack climbing a large, green, leafy beanstalk. He is wearing a white shirt and a dark vest. The beanstalk is growing out of the ground and reaching up into the sky.	<p>B</p> <p>Jack climbs out of the window. He climbs up the beanstalk.</p>

B

A

Jack walks and walks. Then he sees a house and a **big, big woman**. “Can I have some breakfast?” says Jack. “Come in. But listen! My man is a giant. He eats boys. So be quiet!”

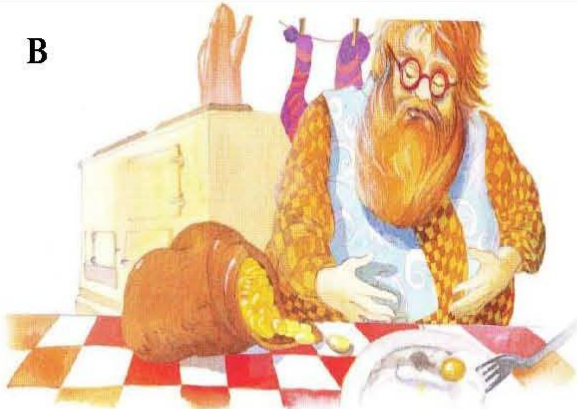
B

A

The big woman gives Jack some breakfast. Then there’s a noise. Thump! Thump! Thump! “My big man is here! Hide **behind the cheese!**”

B

A

„Fee! Fi! Fo! Foy! I can smell a little boy!” says the giant. “No you can’t.” says his wife. Giant eats his **breakfast**. Then he says “Wife! Bring me my **gold!**”

B

A

Then **giant goes to sleep**. Jack comes out quietly. He **takes a bag of gold**. And quietly he runs away. Now he and his mother live well.

D

But one day there's no more gold. So Jack climbs up the beanstalk again.

D

Jack sees the giant's wife. "Go away. You're a bad boy. **You take things**" says the big woman. "That's another boy. I can tell you his name," says Jack. "All right, come in!" says the woman.

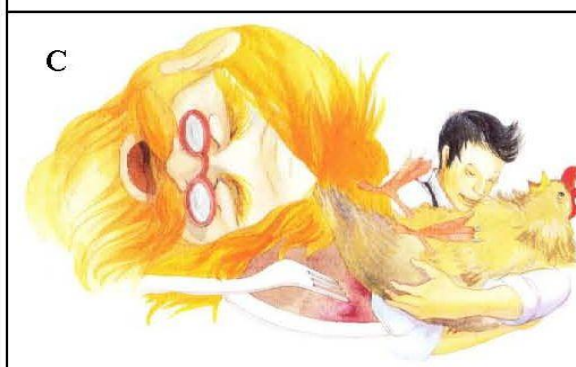
D

Then there's a noise. Tump! Thump! Thump!
„Fee! Fi! Fo! Foy! I can smell a little boy!" says the giant. "No you can't. Your breakfast is ready!" says his wife.

D

After breakfast giant's wife brings him his hen. "Lay!" says the giant. And the hen lays a gold egg. Then he goes to sleep.

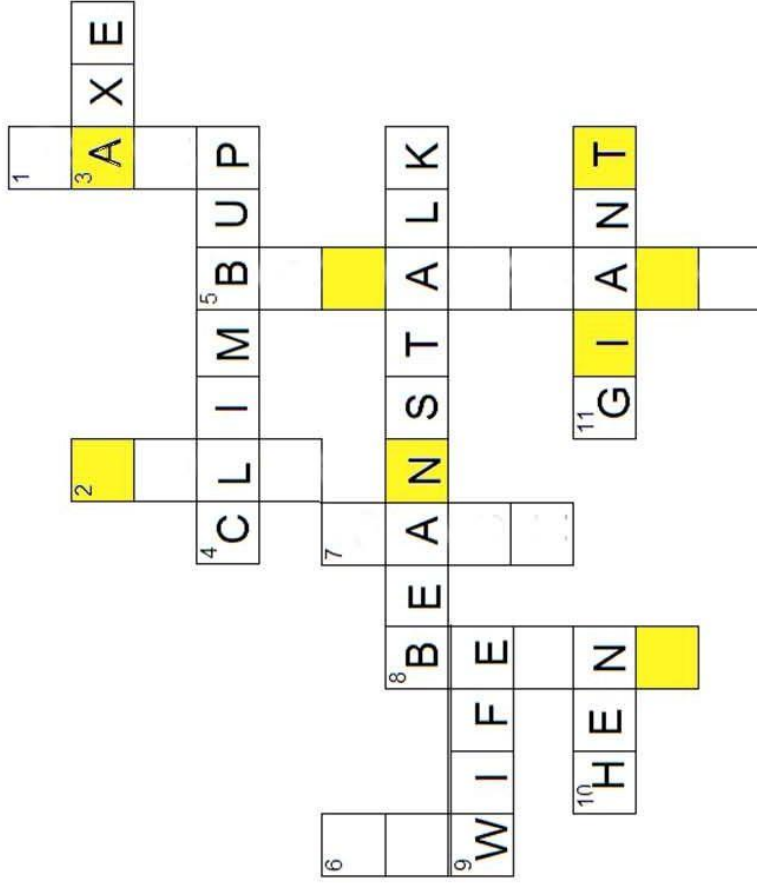

D

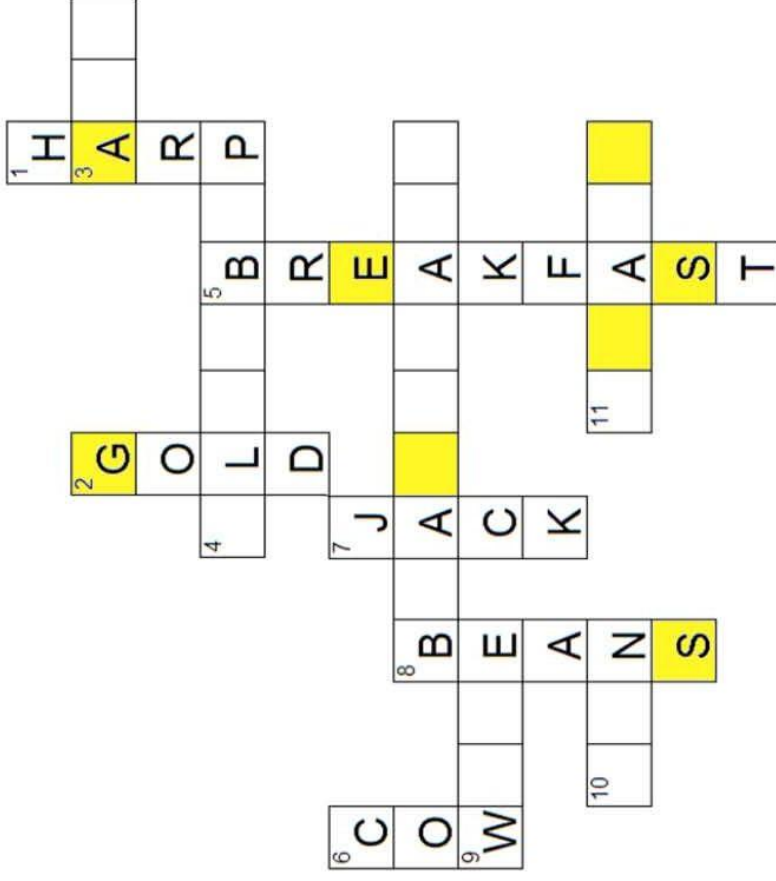
Jack comes out and takes the magic hen. And he quietly runs away. He runs back to his mother.

<p>D</p> 	<p>C</p> <p>Jack and his mother are happy. They have a magic hen. They are never hungry now. But Jack wants to climb up the beanstalk one more time.</p>
<p>D</p> 	<p>C</p> <p>In the house Jack hides behind some books. Soon he hears a noise. „Fee! Fi! Fo! Foy! I can smell a little boy!” says the giant.</p>
<p>D</p> 	<p>C</p> <p>“Can you? Is that bad boy here again?” says his wife. “Let’s look inside the flower.” Put they can’t find Jack. The giant eats his breakfast.</p>
<p>D</p> 	<p>C</p> <p>After the breakfast the giant says, “Wife! Bring me my magic harp!” Then he goes to sleep.</p>
<p>D</p> 	<p>C</p> <p>Quietly Jack comes out. He takes the magic harp. But the harp calls out “Help! The boy is taking me!” Jack runs away fast. He runs down the long road.</p>

A

B

Example:

A: What is 6 down?

B: It's an animal who eats grass and goes „Moo“. Jack sold her to get the magic beans.

A: A cow.

B: Correct!

Answer (female giant): _____

Example:

A: What is 6 down?

B: It's an animal who eats grass and goes „Moo“. Jack sold her to get the magic beans.

A: A cow.

B: Correct!

Answer (female giant): _____

Lisa 2. Vajadusanalüüsi ankeet

Lugupeetud õpetaja!

Olen Tartu Ülikooli Haridusteaduste instituudi üliõpilane ning teen hetkel oma magistritööd, mille raames koostan õppematerjali pildiraamatute kasutamiseks inglise keele tunnis 3. ja 4. klassile. Minu töö üheks eesmärgiks on välja selgitada, kui paljud inglise keele õpetajad kasutavad oma tundides pildiraamatuid ning millistel õpieesmärkidel nad seda teevad. Samuti sooviksin teada, kas on vajadust sellise õppematerjali järele.

Küsitlus on mõeldud õpetajatele, kes annavad algklassides (1.-6.) **inglise keele** tunde.

Küsitlus on anonüümne ja saadud andmed üldistatakse.

Küsimuste tekkimisel või tagasiside soovi korral palun võtta ühendust:

apuhtin@ut.ee

Annika Apuhtin

Küsimustiku täitmiseks kulub max **7 minutit**. **Vastused märkige palun ristiga!**

Täna vastamast!

1. Millises kooliastmes Te õpetate? Valige kõik sobivad variandid.

- I kooliaste (1.-3. klass)
- II kooliaste (4.-6. klass)
- III kooliaste (7.-9. klass)

2. Kas Te kasutate pildiraamatuid võõrkeele tundide läbiviimisel? Vastuste „ei”, „pigem ei” ning „ei oska öelda” korral liikuge edasi 6. küsimuseni. Vastuste „pigem jah” ning „jah” korral jätkke 6. küsimus vahele.

- Jah Ei
- Pigem jah Ei oska öelda
- Pigem ei

Kui vastasite küsimusele eitavalt (Pigem ei, ei), siis minge palun 4. küsimuse juurde.

3. Millistes klassides Te olete kasutanud pildiraamatuid inglise keele tunni läbiviimiseks? Valige kõik sobivad vastusevariandid.

- 1. klassis 4. klassis
- 2. klassis 5. klassis
- 3. Klassis 6. klassis

4. Millistel põhjusel Te ei kasuta pildiraamatuid inglise keele tunnis? Valige kõik sobivad vastusevariandid.

- Võõrkeelsed pildiraamatud ei ole kättesaadavad.
- Pildiraamatuid on keeruline tunni teemaga siduda.
- Pildiraamatutele ülesannete koostamine on aeganõudev.
- Pildiraamatud on õpilastele keeleliselt liiga rasked.
- Pildiraamatud on õpilastele keeleliselt liiga lihtsad.
- Muu (palun täpsustage).....

5. Kas peate vajalikuks mitmekesiste ülesannetega õppematerjali olemasolu, mis soodustaks pildiraamatute kasutamist inglise keele tunnis?

- Jah
- Pigem jah
- Pigem ei
- Ei
- Ei oska öelda

6. Nimetage pildiraamatute tüübid, millest oleksite enim huvitatud. Valige kuni 2 vastusevarianti.

- Klassikalised
- Kaasaegsed
- Tähtpäevadega seonduvad
- Ainekava teemaatikaga seonduvad
- Briti/ameerika kultuuri tutvustavad
- Tekstita
- Muu (palun täpsustage) .....

7. Milliste keele osaoskuste arendamisele peaks valmiv õppematerjal kõige rohkem rõhku panema? Reastage need nii, et 1 tähistab kõige olulisemat.

- Kuulamisoskusele
- Lugesoskusele
- Kõnelemisoskusele
- Kirjutamisoskusele

8. Milliste oskuste arendamisele peaks valmiv õppematerjal kõige rohkem rõhku panema? Reastage need nii, et 1 tähistab kõige olulisemat.

- Grammatika õpetamisele
- Sõnavara õpetamisele
- Häälduse õpetamisele
- Väärtuste kujundamisele
- Muu (palun täpsustage) .....

9. Mida peate valmiva õppematerjali juures kõige olulisemaks?

.....

.....

.....

.....

.....

Täna vastamast!

Lisa 3. Õpilaste küsimustik

HEA ÕPILANE!

Sa töötasid ühe inglisekeelse pildiraamatuga ning tegid selle kohta erinevaid ülesandeid.

Palun avalda nende kohta arvamust järgmistele küsimustele vastates, Sinu arvamus on töölehe koostamisel väga oluline.

I Järgnevad küsimused on pildiraamatu kohta, millega Sa tunnis töötasid.

Loe palun küsimused tähelepanelikult läbi ja tee iga küsimuse puhul sobivale vastusevariandi ette kasti rist. Kui mõni küsimus on Sulle arusaamatu, siis küsi abi õpetajalt.

1. Millise pildiraamatuga Sa tunnis töötasid?

- Eric Carle „The Very Hungry Caterpillar“
- Jon Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs“
- Sue Arengo ümberjutustus „Jack and the Beanstalk“

2. Kas pildiraamat oli Sinu arvates sobiva raskusega?

- Liiga lihtne
- Lihtne
- Sobiva raskusega
- Keeruline
- Liiga keeruline

3. Kas pildiraamatus oli Sinu jaoks palju võõraid sõnu?

- Kõik sõnad olid tuttavad
- Mõni üksik sõna oli uus
- Oli palju uusi sõnu
- Oli väga palju uusi sõnu

4. Kas pildiraamatu tekst oli Sinu jaoks sobiva pikkusega?

- Liiga lühike
- Lühike
- Sobiva pikkusega
- Pikk
- Liiga pikk

5. Kas sulle meeldis pildiraamatuga inglise keele tunnis töötada?

- Jah
- Ei

Miks meeldis/ei meeldinud? .....

.....

.....

6. Kas Sa sooviksid ka mõnda teist inglisekeelset pildiraamatut lugeda?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

II Järgnevad väite on töölehe ülesannete ja tegevuste kohta, mida Sa tunnis tegid. Loe palun väited tähelepanelikult läbi ja tee iga küsimuse sobivale vastusevariandile kasti rist. Kui mõni küsimus on Sulle arusaamatu, siis küsi abi õpetajalt.

7. Tööleht oli ...

- liiga lühike
- lühike
- sobiva pikkusega
- pikk
- liiga pikk

8. Töölehte täites ...

- sain aru peaaegu kõikidest ülesannetest
- sain aru kõikidest ülesannetest
- sain aru mõnest ülesandest
- ei saanud aru ühestki ülesandest

9. Kõige rohkem meeldisid mulle ülesanded/tegevused, kus ma pidin... Siin võid valida mitu varianti.

- ennustama, mis loos juhtub
- küsitama klassikaaslast või tegelast
- ühendama teksti ja pilti ning järjestama tegevusi
- lahendama ristsõna
- kirjeldama tegelast
- koostama dialoogi
- mängima rollimängu
- kirjutama kirja
- mängima pildi doominod
- täitma lünki
- arutlema
- tegema mõnd muud ülesannet või tegevust

Kui vastasid mõnd muud ülesannet või tegevust, siis millist? .....

.....

10. Kõige raskemad olid ülesanded/tegevused, kus ma pidin... Siin võid valida mitu varianti.

- ennustama, mis loos juhtub
- küsitlema klassikaaslast või tegelast
- ühendama teksti ja pilti ning järjestama tegevusi
- lahendama ristsõna
- kirjeldama tegelast
- koostama dialoogi
- mängima rollimängu
- kirjutama kirja
- mängima pildi doominod
- täitma lünki
- tegema mõnd muud ülesannet või tegevust

Kui vastasid mõnd muud ülesannet või tegevust, siis millist? .....

.....

III Soovin Sinu kohta teada järgmisi andmeid. Seda infot ei avalikustata, ma kasutan neid ainult oma töös.

Kool: .....

Klass: .....

Vanus: .....

Sugu: poiss   tüdruk

Suur tänu vastamast!

Lisa 4. Ekspertankeet

Lugupeetud õpetaja!

Olen Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonna klassiõpetaja eriala 5. kursuse üliõpilane Annika Apuhtin. Kirjutan magistritööd, mille eesmärk on koostada lisamaterjal inglise keele kui võõrkeele õpetamiseks teemal: „Pildiraamatutel põhineva lisamaterjali koostamine ja katsetamine inglise keele tundides kõnelemisoskuse, grammatika ja sõnavara arendamiseks I ja II kooliastmes“.

Pöördun Teie poole palvega tutvuda antud õppematerjaliga, anda õppematerjalile eksperthinnang ning katsetada vähemalt ühe pildiraamatul põhinevat õppematerjali. Tulemusi kasutan oma magistritöös ja need on anonüümsed.

Lisainformatsiooni saamiseks võite minuga kontakteeruda:

- telefoninumbril: 53406647
- meiliaadressil: apuhtin@ut.ee

Ette tänades,

Annika Apuhtin

1. Mis on Teie praegune amet?

.....

2. Kui pikk on Teie tööstaaž inglise keele õpetajana?

☐ 0 – 5 aastat	☐ 16 – 20 aastat
☐ 6 – 10 aastat	☐ 21 – 25 aastat
☐ 11 – 15 aastat	☐ 26 – ... aastat

3. Milline on Teie haridustase? (haridustase, hariduskäik)

.....

4. Kas Te olete varem inglise keele tunnis kasutanud pildiraamatuid?

- Jah
- Ei

5. Millisel pildiraamatul põhinevat õppematerjali Te tunnis katsetasite?

- Eric Carle „The Very Hungry Caterpillar“
- Jon Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs“
- Sue Arengo ümberjutustus „Jack and the Beanstalk“

6. Millises klassis Te katsetasite õppematerjali? Vajadusel valige mitu varianti.

☐ 1. klassile	☐ 4. klassile
☐ 2. klassile	☐ 5. klassile
☐ 3. klassile	☐ 6. klassile

7. Kas kasutaksite õppematerjali edaspidi oma tundides?

- Jah (palun täpsustage, miks?) .....
- Ei (palun täpsustage, miks?) .....

I Hinnake palun õppematerjale 4 palli süsteemis, kus 4 – olen väitega nõus ja 1 – ei ole nõus. Tõmmake palun õigele variandile ring ümber.

	4 Jah	3 Pigem jah	2 Pigem ei	1 Ei
8. Õppematerjal sobib valitud kooliastmele.	4	3	2	1
9. Õppematerjalis olevate ülesannete juhendid on arusaadavad.	4	3	2	1
10. Õppematerjalile püstitatud eesmärgid on vastavuses Põhikooli Riikliku õppekavaga.	4	3	2	1
11. Õppematerjalis olevad ülesanded on pildiraamatutega seotud.	4	3	2	1
12. Õppematerjal on keeleliselt korrektne.	4	3	2	1
13. Õppematerjal on loogiliselt ülesehitatud.	4	3	2	1
14. Õppematerjalis olevad ülesanded aitavad arendada õpilaste kõnelemisoskust.	4	3	2	1
15. Õppematerjalis olevad ülesanded aitavad suurendada õpilaste sõnavara.	4	3	2	1
16. Õppematerjalis olevad ülesanded aitavad arendada õpilaste grammatikaoskust.	4	3	2	1
17. Õppematerjalis olevad ülesanded võimaldavad arutleda teemadega seotud väärtuste üle.	4	3	2	1
18. Õppematerjali on võimalik realselt kasutada inglise keele kui võõrkeele õpetamisel I ja II kooliastmes.	4	3	2	1
19. Õpilased oleksid Teie arvates huvitatud inglise keele õppimisest pildiraamatutega töötades.	4	3	2	1

II Mida ja kuidas muudaksite antud lisamaterjali juures? Kui Te ei soovi ülesande juures midagi muuta, jätke vastav lahter tühjaks.

Pildiraamat	Tegevus	Mida ja kuidas muudaksite
E. Carle „The Very Hungry Caterpillar“	Häälestus	
	Tegevus 1: raamatu tutvustus	
	Tegevus 2 sõnavara ülesanne	
	Tegevus 3 klassikaaslaste küsitlemine	
	Tegevus 4 paaristöö raamatuga	
	Tegevus 5 raamatu ettelugemine	

E. Carle „The Very Hungry Caterpillar“	Tegevus 6 nädalapäevade kordamine	
	Tegevus 7 ristsõna lahendamine	
	Tegevus 8 raamatu meenutamine	
	Tegevus 9 arutelu ja ennustamine	
	Tegevus 10 piltide võrdlemine	

Pildiraamat	Tegevus		Mida ja kuidas muudaksite
Jon Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs“	Häälestus		
	Tegevus 1: traditsioonilise muinasjutu meeldetuletamine		
	Tegevus 2 raamatu tutvustus ja ennustamine		
	Tegevus 3 paaristöö raamatu põhjal		
	Tegevus 4 arutelu		
	Tegevus 5 Tööleht	kirjeldamine	

Jon Scieszka „The True Story of the 3 Little Pigs“		sõnavara	
		grammatika	
		küsimused	
		Tegevus 6 loo meenutamine	
		Tegevus 7 rollimäng	
		Tegevus 8 kirja kirjutamine	

Pildiraamat	Tegevus	Mida ja kuidas muudaksite	
„Jack and the Beanstalk“ retold by Sue Arengo	Häälestus		
	Tegevus 1	raamatu tutvustus	
		sõnavara ülesanne	
		ennustamise oksjon	
	Tegevus 2 rühmatöö raamatu põhjal		
	Tegevus 3 lõpu ennustamine		
	Tegevus 4 oksjoni vastuste kontroll		
	Tegevus 5 arutelu		

„Jack and the Beanstalk“ retold by Sue Arengo	Tegevus 6-10 tööleht	tegelase kirjeldamine	
		grammatika	
		lausete moodustamine	
		grammatika	
	Tegevus 11 muinasjutu meenutamine		
	Tegevus 12 doomino		
	Tegevus 13 ristsõna		
	Tegevus 14 pressikonverents		

20. Kas lisamaterjal jättis tervikliku mulje? Palun selgitage.

.....
.....
.....

21. Kuidas hindate püstitatud õpiväljundite saavutamist?

.....
.....
.....

22. Mis Teile lisamaterjali juures meeldis/ei meeldinud? Palun selgitage.

.....
.....
.....

23. Kas lisamaterjal on Teie arvates inglise keele kui võõrkeele õpetamisel otstarbekas? Palun selgitage.

.....
.....
.....

Kui Teil on lisamaterjali kohta veel kommentaare, siis palun lisage need siia.

.....
.....
.....

TÄNAN TEID VASTAMAST!

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Annika Apuhtin

(sünnikuupäev: 23.02.1984),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
„Pildiraamatutel põhinev õppematerjal kõnelemisoscuse, sõnavara ja grammatika
arendamiseks I ja II kooliastme inglise keele kui võõrkeele tunnis“,

mille juhendajad on Tiia Krass ja Meeli Väljaots,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil,
sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja
lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas
digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 19. mail 2014